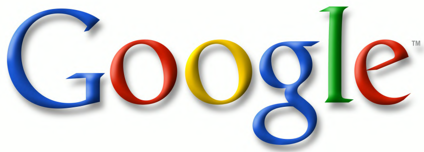
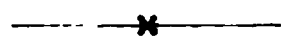

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 07590669 7

Hagbard og Signe.

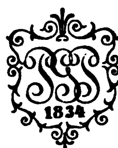
Karl Gjellerup.

Hagbard og Signe.

En erotisk Tragedie

i

fem Handlinger.

Kjøbenhavn.
P. G. Philipsens Forlag.
1888.

København. J. Cohens Bogtrykkeri.

Til

min Hustru.

København. J. Cohens Bogtrykkeri.

Til

min Hustru.

Forord.

„Vil Du skrive en »Ilias post Homerum«? spurgte en Bekendt mig. Da denne Frase ogsaa var Hovedmotivet i Theatercensorens Betænkning, og da jeg forudser, at den let kan komme til at gaa oftere igen, nødes jeg til at forudskikke et Par Bemærkninger for om muligt at afvende den Mislighed, at Opmærksomheden til Dels skulde bortvendes fra mit Arbejde og spildes paa en Sammenligning, der væsentlig savner Basis.

Et Digterværk er altid Noget for sig og skal betragtes saaledes. Men dertil kommer i dette

Tilfælde, at enhver Sammenligning vil svæve i Luften, fordi vor klassiske Digter-Konge overhovedet ingen „Hagbard og Signe“ har digtet, — hvor højt man end ellers vil sætte hans Drama med denne Titel.

Hagbards og Signes Skikkelser staa for enhver Skandinav levendegjorte ved den uforlignelige Kæmpevise. Bearbejderen kan — maa for enkelte Punkters Vedkommende — supplere denne Kilde med Saxo; men det er i Kæmpevisens ganske vist historisk ubestemmelige, men for Fantasien tilstrækkelig bestemte Tidsalder, at disse Skikkelser staa evig forklarede. Oehlenschlägers Smag og Retning betingede, at han tog dem ud af denne romantiske, farverige Verden og hensatte dem i en abstrakt Oldtids heroisk-klassiske Sphære. Endnu mere: af Kæmpevisens Stof tog han kun de to Hovedpersoner; af disse næsten kun Navnene, — thi Karaktererne kunde han og hans Tid ikke bruge — og endnu mindre var af deres Skæbne og Situationer andet end den sidste Katastrophe anven-

delig. Men denne er lige saa lidt selve det erotiske Sagn, som Kaaben i Galgen er Hagbard. Skal altsaa Noget endelig sammenlignes, kan det kun være denne sidste Scene.

Men dersom det med Rette kunde siges, at Oehlenschläger havde behandlet dette Emne dramatisk, saa vilde der her i særlig Grad være Anvendelse for Goethes Ord: „Ja, jeg raader endogsaa til allerede bearbejdede Genstande. Hvor ofte er ikke Iphigenie gjort, og dog ere de alle forskellige; thi Enhver ser og stiller Sagerne anderledes, netop paa sin Maade." Det var kun en rosværdig Pietet overfor et saadant Sagn som dette, naar enhver Generation, i alt Fald enhver Kunstepoche, gjorde sit Forsøg paa at hæve Arven.

Naar jeg har kaldet mit Drama „en erotisk Tragedie", saa har jeg dermed villet antyde mit Synspunkt for Emnets Behandling, der saa vidt jeg skønner er den eneste dramatisk mulige, hvilke Indvendinger end en altfor udpræget Sømmelighedssans kan rejse derimod. Hvor der skal være

Tragedie, maa der findes Brøde, og i en erotisk Tragedie maa denne ligge i Erotikken selv, ikke komme mekanisk ind i Begivenhederne. Lader man det unge Par nøjes med som en brav Student og en Præstegaards-Frøken at kysse hinanden paa Haanden i Maaneskin i en Lund, saa kommer der i Evighed ingen erotisk Tragedie ud deraf, og næppe en Tragedie overhovedet, hvor meget der saa hænges, stikkes, brændes og forgives i femte Akt.

Naar jeg har skilt en saadan ud for sig, skønt der ingensomhelst ydre technisk Grund er dertil, da beror det derpaa, at jeg i Femdelingen ikke ser en tom Tradition, men et Princip, der er begrundet i selve Tragedie-Organismen.

Paa et Par lyrisk bevægede Steder vil man finde enkelte Alexandrinere isprængte mellem Niebelungenverserne. Det er ikke nogen Frihed, som jeg har taget mig, men jeg har derved fulgt en metrisk Tradition fra den middelalderlige tyske Lyrik. Hvad angaar selve disse i Dramaet ganske uvante Niebelungenvers, saa giver jeg at betænke, om den ene

Stavelse og den rythmiske Frihed, der adskiller dette Vers fra Alexandrineren, og som gør det uendelig rigere, mere flydende og mindre antithetisk, om den skulde gøre det mindre skikket til dramatisk Brug end Franskmændenes klassiske Metrum; jeg tror det modsatte. Derimod er det mig fjærnt at ønske, at denne min Anvendelse af Niebelungenverset skulde tages til Indtægt mod den rimfri femfodede Jambe, der efter min Overbevisning altid vil og bør have Hegemoniet som dramatisk Versemaal i de gothiske Sprog. Den latinske Hymne (IV, 3) er taget fra Klemmings „Latinska Sånger från Sveriges medeltid".

Hellerup, August 1888.

Personerne.

Sigvard, dansk Konge.

Signe, hans Datter.

Hagbard, norsk Søkonge.

Bølvise }
Bilvise } Brødre, Kongens Raadgivere.

Gyrithe, Signes Sovesøster.

Gudrun }
Regisse } Terner.

Erik }
Hans } Hirdmænd.

Mester Gram, Bødlen.

Signes Terner.

En Borger.

En Bonde.

En gammel Kone.

Hirdmænd, Borgere, Bønder, Bøddelknægte, Smaadrenge etc.

Handlingen foregaar fra den ene Dags Morgen til næste.

Sted: I og ved Kongsgaarden i Sigersted paa Sjælland.

Tid: uhistorisk, tidlig Middelalder.

Første Handling.

Ved Galgebakken, der hæver sig tilhøjre i Forgrunden. Et nybygget Taarn tilvenstre. Længere borte Rosenlunden med Signes Bur. Tidlig Morgen.

Første Optrin.

Bødlen ved Foden af Bakken. **Hans Knægte**, oppe paa Bakken, bryde Redskaberne ned og belæsse en Vogn, hvis Forspand er skjult af Krattet. Galgen staar skraat. Senere **Hagbard**.

Mester Gram.

Rap jer Knægte! det lakker ad Dag,
vi har ikke Stunder at fare i Mag.

En af Knægtene.

Strax, Mester! strax! (vælter Galgen.)

En anden Knægt.

O, hej, — tag imod!

En tredje Knægt.

Den har taget mod mange, mens den stod.

Første Knægt.

Det Hjul er næppe nok værdt at flytte.

Anden Knægt.

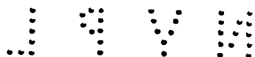
Og Knoglerne her — hvortil skal de nytte?
kan knap hænge sammen.

Mester Gram.

Tag dem blot med,
lidt gammel Pynt til det nye Sted.
Hør nu! de støder i Lyd fra Borgen.

(der blæses i en Lur.)

Hagbard kommer ud fra Krattet ved Taarnet. Han er tæt hyllet i en Kappe og har en nedkrampet Hat paa Hovedet.

Hagbard.

Vel mødt, Gubbe!

Mester Gram.

Vel mødt igen!

Hagbard.

I er aarle paa Færde her til Morgen.

Mester Gram.

Saa, saa — det er som man tager det, Ven!
Mit Værk, det er ligervis som Lærkesangen:
det gaar aller lifligst ved Solopgangen.
Men idag er det fat paa en anden Led:
Før Solen gaar op, saa maa Sagerne ned,
og i Hui og Hast paa den gamle Kærre.
Vi har faaet Befaling dertil fra oven;
herefterdags rettes der omme bag Skoven.

Hagbard.

Er I Bødlen selv?

Mester Gram.

Til Tjeneste, Herre.

Hagbard.

Den betakker jeg mig for.

En Knægt.

Nu, Mester Gram!
er der læsset og klart.

Mester Gram.

Saa pisk paa Øget,
og afsted i en Fart . . . Jeg tror saa skam,
at Ravnene er allerede fløjet!
ja, lur de tyvebrændte Rakkerfugle!
Det skærer mig dog i Hjærtet en Smule
ved at tage Afsked med denne Plet,
den gamle, navnkundige Galgebakke!
Naar jeg betænker og vejer ret,
hvor ofte jeg hid til min Dont mon lakke
fra jeg traadte til — og til denne Dag; —

hvor mange jeg har mærket og strøget til Kag; —
Alle dem jeg har hængt og med Sværdet rettet,
radbrækket med Hjul og paa Stejle flettet —

Hagbard.

Ja, gode Minder er Sjælens Boskab,
og J hænger ved dem med rørende Troskab.
Burde riste saa mangen favr en Daad
udi Kampesten med forgyldene Runer!

Mester Gram.

Og at tænke paa, det er Jomfruluner,
det er Pigestivsind ene og alene,
der satte igennem saa argt et Raad!
Naar J kigger her mellem Lundens Grene,
saa ser J en grumme statelig Mur: —
Det er Jomfru Signelil hendes Bur.

Hagbard.

Hvad siger J? hist? Konning Sigvards Datter?

Mester Gram.

Ja, desværre for mig — hun har Kongen til Fatter;
og fordi det nu ikke var hende nogen Nydelse,
at se mine Værktøj med deres Pynt og Prydelse,
saa maa jeg trække bort — begribeligvis.
Men jeg siger som saa: Se, nu kan hun jo plante
baade Træer og Buske og blomstrende Ris: —
jeg sætter mod hendes Handske min gamle Vante,
at Folk kalder det dog for Galgebakken.

Hagbard.

Hun har da saa mildt et Sindelag?

Mester Gram.

Letsind, Broerlil! — man vil slaa med Nakken
ad Livsens Alvor og vældelige Sag,
danse og synge baade ved Nat og ved Dag.
Der kan hverken være Gudsfrygt og heller ej Tugt
hos den, hvem et Rettersted jager paa Flugt.
Hvis J derfor træder i Friersko,
— saa ung som J er — vil et Raad jeg jer betro:

Agt aldrig den Mø for værdig til Bejlen,
der ikke med Lyst ser en Tyv lagt paa Stejlen.
Saa — Gud befalet! nu vil jeg gaa til Ro!

(ud.)

Andet Optrin.

Hagbard (ene).

Nu, Hagbard! staar du Maalet nær!
og dog saa fjærnt derfra, kan hænde,
som disse slanke Bøgetræ'r,
hvis Grene vifte let og sende
saa mange Hilsener didover,
mens selv de fast i Mulden gro.
Nej! — for min Drift, mit Haab, min Tro
forjætte Alt, og Alt jeg vover.
Godvilje er en Skat saa rig, —
Mands Vilje er Mands Himmerig —,
begge skal jeg ved Daad forbinde,
det Ene ved det Andet vinde.
Hvor sælsomt! Alt her rundt omkring,
de høje Træer, de Blomster smaa,
Hinden, der flyr i lange Spring,
den Lærkelil, der fra det Blaa

jublende triller ud sin Sang, —
Alle saae hende mangen Gang.
Kun jeg, hvem Norge blev et Fængsel,
og Kølens vide Ørk blev trang
ved Elskovsdrømme og Forlængsel
efter den Fagre, — ene jeg
af Alle her saae hende ej!
I min Ungdom blev den Mø mig tinget,
og hæved sig mit Heltery
stolt som en Ørn, steg svanevinget
hint Pigenavn med mit mod Sky.
Det stod fra først af paa min Vej,
ristet af Vennehaand med flamme-
forgyldte Træk af Runer ramme,
hvis Galderkraft man undflyr ej: —
en fagert klingende Skjaldegaade,
Liv eller Død — jeg maa den raade.
Ja dobbelt ægger det mit Mod
det æsker tvefold mine Kræfter,
nu, da ved Brudens Højlofts-Bur
Blodhævns-Hadet er lagt paa Lur,
en Lindorm lig, og hvæser efter
mit overstadige Hjerteblod.
Forgæves, Skæbne! varsled du
med Bødlens Velkomsthilsen nu!

Se — Signes Hilsen er jo fløjen
mig signende imøde alt;
som om hun aned, hvad det galdt,
har paa min Vej hun ryddet Højen
for Galge, Stejle, Hjul og Blok, —
det Varsel er mig gunstigt nok.
Dog kukker end helt lifligt Gøgen,
spildt var ej derfor Uglens Skrig.
Bedst baader Trods i Pagt med Svig.
Er Modet mig i Kødet baaret,
List da være mig i Klæderne skaaret!
Ja Kvindelist foruden Ende
jeg efterligne vil behænde.
Der kommer Folk — komme hvo vil!
Vel mødt til Hagbards Mummespil!

(gaar tilbage i Krattet.)

Tredie Optrin.

Kong Sigvard, Bilvise, Bølvise, Signe og Gyrithe komme fra Rosenlunden. Væbnede Hirdmænd følge dem i nogen Afstand.

Bilvise.

Nu, Herre Konge, ser I Alt udført, som I paalagde

mig det. Højen er ryddet, og intet Spor erindrer mere om dens sørgelige Brug.

Sigvard.

For din Skyld, Datterlil, har jeg brudt med gammel, nedarvet Skik, der lagde Retfærdighedens Rædselssted saa nær ved Kongens Bolig.

Signe.

Jeg takker eder, kære Fader!

Sigvard.

Til din Tak trænger jeg, for Folket vil næppe takke mig. Det hænger ved det Tilvante og ser mistroisk paa enhver Ændring. Dog for os Drotter sømmer det sig ogsaa at herske derover og byde over, hvad der skal gaa og komme. — Gartneren fælder de frønnede Træer, om end Børnene allerhelst lege paa deres mosfede Rødder . . .

Bølvise (peger paa Taarnet).

Se, ogsaa mit Værk er bleven fuldendt, Kong Sigvard, — endda det ikke er et nedrivende, men et opbyggende.

Signe.

Man skulde synes, at min Fader denne Gang har byttet Opgaverne om.

Sigvard.

Hvorledes det, min Datter?

Signe.

Man siger, at af eders to Raadgivere kan Bølvise sætte Splid imellem de bedste Venner, hvilket er at rive ned, og Bilvise bringe Forlig mellem de værste Fjender, og det er dog at bygge op. Men jeg glemte, at denne Gang var det en Galge, der blev revet ned, og et Fangetaarn som blev bygget.

Bølvise.

At rejse Galger og Fangetaarne er dog en fortjenstlig Sag, Jomfru Signe.

Signe.

Vistnok, — dersom man var sikker paa, at altid de rette Folk kom i dem.

Bølvise.

Kongernes Visdom —

Signe.

— Har undertiden sære Indfald . . . Jeg har hørt sige for et gammelt Sagn, at en grum Konge lod sin Bygmester gøre en Kobbertyr, hul inden i som en Ovn, hvori han lod de Dødsdømte brænde. Men Halsen var saa kunstfærdig indrettet, at de Ulykkeliges Skrig lød livagtig, som om Tyren brølede.

Bølvise.

En sindrig Kunstner har det været — et stort Snille!

Signe.

Men for at prøve den lod Kongen allerførst Mesteren selv kaste derind.

Gyrithe (med et uvilkaarligt Udbrud).

Christ forbyde!

Signe.

Det er sket for flere hundrede Aar siden, da var de endnu Hedninge. Det var nok heller ikke hertillands.

Gyrithe.

Alle Helgen afvende, at der skulde ligge noget Varsel i eders Ord.

Signe.

Amen!

Sigvard.

Jeg kan ikke blive træt af at betragte denne Bygning. Hvilken Fasthed og hvilken driftig Anstand! I Sandhed, det er et Værk, der roser sin Mester. Bølvise! udbed eder en Gunst, for jeg længes efter at belønne jer.

Bølvise.

Da en saa stor Naade opmuntrer mig, vil jeg begære at faa eders Datters fornemste Terne, Jomfru Gyrithe, som her staar, til Ægteviv.

Signe.

Det er ikke dansk Skik at bortgifte en Mø uden efter hendes eget Valg, (med et Suk) naar det ikke er en Kongedatter . . . Hvad siger du, Gyrithe?

Gyrithe.

Jeg er vistnok for ringe til Belønning for denne snilrige Mand. — Har mit eget Ønske nogensinde hævet sig saa højt, saa haaber jeg dog, at Anstand og Sømmelighed har holdt det dulgt i mit Bryst.

Signe

Dulgt — er ikke altid skjult.

Sigvard.

Saa vil vi denne Aften lade eders Bryllup bo med al Herlighed og Gammen.

Bølvise (giver Gyrithe sin Ring).

Dig som min Konge tro!

Sigvard.

Og nu længes jeg efter ogsaa at se det Indre.

Bølvise.

I vil finde saadanne Fangekældre deri, Herre Konge, at I strax ønsker, at eders bitreste Fjende sad der smeddet i Stok.

Sigvard (for sig).

Hagbard, Hagbard! —

Bilvise.

Men jeg haaber, at der ogsaa findes forsvarlige Kamre til Skatten, som I, Herre Kong Sigvard, har overdraget mig at anbringe der. Og visere er det, at gemme paa sine Skatte end paa sine Fjender.

Bølvise.

Ogsaa derfor er der sørget, og I vil finde Skatkamret Fængslerne værdigt. Behager det eder altsaa at træde ind?

(Kongen, Bølvise og Bilvise ind i Taarnet.)

Fjerde Optrin.

Gyrithe og Signe.

Gyrithe.

Ønsker I slet ikke at besee det Indre?

Signe.

Hvad skøtter jeg om Fangehuller og Skatkamre? Men smukt maa der være helt oppe — ved Murkransen. Der kan man vist se vidt ud, maaske helt til Isørefjord.

Gyrithe.

Lad os dog gaa ind. Min Fæstemand vil nok bringe os derop.

Signe.

Din Fæstemand — du savner ham nok allerede.

Gyrithe.

Hvad falder eder ind? Ilde vilde det lade for Kongedatterens Terne at være saa ustyrlig i sin Længsel.

Signe.

Saa bære Tugtighed Terne-Slør, og Skamløshed gaa i Skarlagen! Havde jeg saa sandt en Fæstemand efter mit

Sind, jeg vilde ikke taale, at han var borte fra mig. Og maatte jeg taale det, saa vilde jeg være nidkær paa Alle — ogsaa Alle Mænd, blandt hvem han færdedes, paa Hesten, der maatte bære ham, og paa Vinen, der gjorde ham glad, hvor jeg ikke var . . .

Gyrithe.

I taler, som om I allerede havde Nogen kær.

Signe.

Gaa kun, Gyrithe! jeg vil mindst idag misbruge din Trofasthed, der nu skal vænne sig til en anden Herre! . . .

Gyrithe.

Kunde jeg kun fordrive de sørgmodige Tanker, som synes at forfølge eder idag.

Signe.

Dagen og Lyset vil nok bortjage, hvad der skyldes Drøm og natligt Syn.

Gyrithe.

Betro mig eders Drøm, Fyrstinde! kan hænde, Ternen formaar at tyde den.

Signe

(sidder en Stund tavs og stirrer ud for sig; derpaa griber hun Gyrithes Haand og taler sagte og hemmelighedsfuldt).

Jeg fik et Blund helt aarle, — det stunded alt mod Gry,
da drømte jeg at vandre i Himmeriges By.
Ej, ja! hvor der lyste -- fast ingen Sol sken,
Glans stod der fra Muren, var idel Ædelsten;
som Nordlysets Krone over Vintersne stander,
de Guldgiseler funkled om blege Englepander,
og deres Straalekredse var samlet der forsand
saa tæt, som her langs Vejen afblomstret Løvetand
i Morgenskæret tindrer lig tusind Sole smaa;
Lys-Vejen til Guds Throne de indhegne saa.
Mest tændtes dog Lyset af deres Aasyn fromme;
de viftede med Palmer, paa Harper legte somme.
Klædte i lysen Silke, med lange Vinger paa,
de svæved frem og monne paa Smaaskyer staa,
det ligned lutter Øer, enhver roselig rød,
Luftens Strøm derunder violfarvet flød.
En Borg knejser i Byen, hedder Englevist,
som inde bor med Ære den rige Herre Christ.

Henimod dens Guldport jeg følte mig at glide;
det var den unge Hagbard, han stod mig ved Side.
Hagbard mig ledte, livsalig da han lo,
sagde, vi skulde sammen i Englevist bo.
Den Borggrav vi naaede, saa mørk og saare bred;
der hissedes da Regnbuens Vindebro ned.
Men under vore Fødder som Spindevæv den brast;
ned styrted vi begge, vi holdt hinanden fast,
min Arm var om hans Nakke, mit Bryst slog mod hans,
bort i det Høje fjærned sig Himmerigs Glans,
rundt om os bruste Mørket, ret som om Nattens Hære
suste forbi os, opad, for Herreskjold at bære
paa Engleskaren hisset og slukke ud dens Lys.
Jeg skjalv halvt af Vellyst, halvvejs af Angestgys,
og med et Skrig jeg vaagned.

Gyrithe.

Den Drøm, o Fyrstinde!
er ikke haard at raade og varsler ej iblinde.
Hagbard, hin unge, vorder jer Ægtemand,
det volder begges Bratdød, — om ellers ej I kan
med List Skæbnen vende, hvad fuldtvel I turde.

Signe.

Og om end Døden truer, jeg kan det lidet vurde!
Give det Gud i Himlen, jeg fik ej værre Kaar!

Gyrithe.

Hvad! agter I saa ringe to Brødres Ulivssaar,
at I kan deres Bane Godvilje bevise?
der er Blod mellem eder og Hagbard.

Signe.

Bølvise
forskyldte det alene! og veed I saare vel,
det var os, der brød Forbund foruden alt Skæl.
Mine Brødre vog Hagbards, han maatte dem vel hævne.

Gyrithe.

O ja! og end ikke en Fæstemand jer levne.
Tror I, at han uvillig, ret som ved et Træf,
vog eders tyske Bejle. Herr Hildigsleff?

Signe.

Med eller mod sin Vilje, jeg passer lidet paa!
Selv gav han sig til Bejle for den, han monne slaa.
Men hvi jog min Fader hans Herold af Gaarde
med Spot, ja med Trusler? da græd jeg mangen Taare.
Men ogsaa det var ene eders Fæstemands Raad.

Gyrithe.

Smil da burde han høstet til Tak og ikke Graad!
At I vil disse ligne, det synes kun en Spot —
Vendernes rige Konge mod slig en Næsfedrot!

Signe.

Er jeg en Betlerdatter, som skulde eftertragte
de bedst spækkede Punge?

Gyrithe.

Nu vel, I maa dog agte
paa Skikkelse og Skabning. Hildigsleff forsand
var en velvoxen Herre. Derimod siger man,

at Hagbard kun liden og uanselig er.
De to kan ikke lignes, forsikrer jeg jer.

Signe.

Det tror jeg eder gærne. Thi aldrig skulde Dyd
med Dejlighed man ligne: det ene er en Pryd,
der ikke kan fortabes, det andet er kun Pynt,
som ikke holder længe men snart slides tyndt.
Lad Andre da det Udvortes ansee og prise!
En brav Dverg jeg lover fremfor en ussel Rise.

Gyrithe.

I tænker ædelt, Jomfru, — dog tilstaar jeg gærne,
en Smule for ædelt for mig, der kun er Terne;
og jeg fatter kun daarlig, at Nogen kan begære,
ja drømme om og sukke for En, der kunde være
saa hæslig som en Blaamand, hvis ej man Rygtet tager
for fuldgode Varer; — men i deslige Sager
forlader jeg mig heller paa eget Øje-Skøn.

Signe.

Rygtet er ingen Slegfred, naar det har Ry til Søn!
Sandt nok, Kong Hildigsleff — ham har jeg seet.
Men da jeg saae ham, var det endnu aldrig skeet,
at Nogen havde nævnet hans Navn for at fejre
en Daad, der mægted flyve fra Vendens Kyst til Lejre;
og derfor: Mandens Ydre, hvordan det var bevendt,
om Hvid eller Blaamand, det var os ubekendt.
Man maatte netop se ham, før i Ens Lod det faldt
at vide blot det mindste; det Selvsyn var Alt.
Anderledes med Hagbard — jeg mindes knap tilbage
saa langt, at ej hans Navn jo jeg hørte alle Dage.
Naar Manddom og Idræt, fyrigt Ynglinge-Mod
og Snille kom paa Bane, fremmest i Ry han stod.
Ret aldrig mine Brødre i Vid kunde trættes,
galdt det at rose Vennen; de skatted overvættes
den nordlandske Helled, indtil de blev forført
ved sledske Klaffertunger: hvor tidt har jeg ej hørt,
at han — han alene — var værdig fundet ud,
til Signe Sigvardsdatter at hjemføre som Brud.
Saaledes har jeg kendt ham, hvem aldrig end jeg saae.
og kom han mig for Øje — —

Gyrithe.

Ha!

Signe.

Hvad stirrer I dog paa?

Gyrithe.

Ser I ej der, i Krattet — hvad rører sig derinde?
Et Vilddyr, frygter jeg.

Signe.

En Mand!

Gyrithe.

Nej, en Kvinde!

Femte Optrin.

De Forrige. Hagbard i Kvindeklæder fra Krattet. Sigvard, Bølvise og Bilvise fra Taarnet.

Hagbard.

Guds Fred! og Glæde fra Christ, hin rige,
I hoviske Fruer og stolte Hofmænd!

Bølvise.

En sælsom Gæst!

Bilvise.

En granvoxen Pige!

Sigvard.

Jeg har skønnere set, men ej hendes Lige.

Signe.

Gyrithe gak du hende frem igen.

Gyrithe.

Vær hilset, Fremmede! Sig os, hvorhen
I agter eder.

Hagbard.

Til Dankongens Gaard.

Bølvise.

Hvem søger I der, mandhaftige Maar?

Hagbard.

Det er saa min Art, ihvor jeg mon komme,
jeg søger de Bedste alt til mit Fromme.
Konning Sigvard er sig en Helt saa gæv,
hans Datter Signe, den Rosenblomme,
er mild i sin Færd og snild ved sin Væv.
„Drotten den stærke, Jomfruen den væne, —
ham skal I hylde, og hende skal I tjene, —"
sagde min Herre.

Bilvise.

Hvo er da eders Herre, hugprude Mø?

Hagbard.

Konning Hagbard har sendt mig hid over Sø.

Sigvard (farer tilbage).

Hagbard!

Signe (nærmere).

Hagbard!

Gyrithe.

Det maa vi sande,

I tjener en højst forvoven Drot!

Sigvard.

Sender han Kvinder os til Spot,
fordi vi jog hans Herold af Lande!

Bølvise.

Ej, ej! mon ikke hun passer godt
til at indvie Taarnets Kælder dernede?

Signe.

I Herrer! jeg maa eder mindelig bede,
at agte en Jomfrus Folkeret
til fredelig Færden, og mindes det:
hver høvisk Mø og ædelig Kvinde
gøres den Uret, som voldes hende.

Bilvise.

Kong Sigvard! tæmmer saa vidt eders Vrede,
at I kan høre den Fremmedes Bud.

Hagbard.

I skal ej fortryde derpaa, — vil Gud!

Sigvard.

Saa tal, Kvinde!

Hagbard.

Min ædelig Herre!
I vide fuldtvel, at Grænserne spærre
for Sæder og Brug med meget Nid,
saa det er gængs i det ene Rige,
hvad Naboen næppe ved af at sige.
Saa holdes hos os fra gammel Tid
en Skik i Hævd, at den unge Pige
oplæres til mandligt Værk og Id:
Fægten med Sværd og Lansekast,
at ro og tumle med Sejl og Mast,
at ride, løbe paa Ski og deslige
øve vi alle med største Flid.
Konning Hagbard aldrig til Leding ryster,
der spændes jo Jærn over Jomfrubryster;

han fylker aldrig en Flaade i Sø,
der gynges paa Tofte jo mangen Mø;
han aldrig skikker et Bud saa vide,
en Pige kan det jo for ham ride.
Men sømme over Knæet og kniple paa Puden,
baldyre med Silke og væve i Lad,
allehaande Sløgder, vi prøve ad, —
det er Umagen spildt; alene foruden
at bøde et Sejl og til Nød at flikke
et Garn, — alt Andet formaa vi ikke.

Gyrithe.

Om I knytte de Garn, som Hjærter fange,
jeg vædder, de hjalp eder ej til mange.

Signe.

I sige ej saa, men drages til Minde,
min Broder Alf, hans Ægteviv,
Alvilde var just en saadan Kvinde.
Han fægtede med hende Liv for Liv.
Førend han hende favne turde,
saa maatte han hendes Snække borde.

Forend han kunde for Mund hende minde,
han maatte hende Hjælmen af Hovedet slaa!

Sigvard.

Alf! end raaber om Hævn dit Blod!

Bølvise.

Han skal vorde hævnet!

Bilvise.

Bedre var Bod.

Hagbard.

Min Herre Kongen fortryder paa,
at vi skal til Spot for Andre gaa.
Fordi er til eder hans Begære,
eders Datter maatte mig Sløgder lære.

Sigvard.

Et sælsomt Indfald!

Bølvise.

Aabenbar Trods!
Hvorfor just komme med det til os?
Herunder maa List og Træskhed stikke.

Hagbard.

Konning Hagbard sagde: „Det baader ikke
hos Fattigmanden at tigge.
Thi skal I Sløgder tilfulde lære,
da maa det hos Jomfru Signelil være,
vil hun eder Lærdom unde;
saa faa ere de, dem kunne" —
sagde Herr Hagbard.

Bilvise (til Kongen).

Er ikke dette den største Ære,
at Fjenderne selv til os maa ty
for at vinde Kundskab? Saa stort et Ry

udstraaler fra eders Datter Signe!
Hvad Fordel Sligt maa bringe et Land,
for højt man neppe beregne kan.
I bør ej rettelig dermed ligne,
hvad Vinding I udi Krige naaer;
de heldigste Sejre efterlader
dybe og længe blødende Saar.

Signe.

Hvis ej det er eder imod, min Fader!
jeg under gærne den fremmede Pige
en Plads blandt mine Terner, og skal jeg hige
at lære hende Alt, hvad jeg formaar.

Bølvise.

Herre Konge, vaer jer! jeg ser heri
et Paaskud kun for at skaffe sig Lejde.
Der lurer Svig og Forræderi;
hun er kommen iblandt os for at spejde.

Hagbard.

Bagvasker!

Sigvard.

Til og staa os til Rede.

Bølvise.

Kong Hagbards Hær er vel skjult dernede
ved Fjorden nu i de dybe Skove
for at storme vor By, naar hun giver Tegnet.

Gyrithe.

Naar har vel Nogen set eller fregnet,
at en Mø — om hun var aldrig saa fry —
saa vildsom Færd monne ene vove?
Hvi haver hun da sit Følge dulgt?

Sigvard.

Svar mig for Gud: Hvo har dig fulgt
fra Norges Strand til min Kongeby?

Hagbard.

Paa Kysten fjærnt blev i Land jeg sat,
da hejsed de Sejl den samme Nat;
alene saa monne hid jeg vandre.
Min Herre, I undres ej derpaa!
Ung Hagbard sagde til mig som saa:
„Det danske Rige er ej som andre;
en Jomfru kan der betrygget gaa
paa affar Sti og befærdede Steder,
saa hoviske ere de Folk deres Sæder,
saa stærk er Loven siden Kong Frode.
En Guldring ligger paa alfar Vej
i hundrede Aar, — den røres ej:
Saa opretholdes den Landefred,
saa vældelig herske de Drotter gode
og Konning Sigvard i Synderlighed“ —
sagde Kong Hagbard.

Bilvise.

Af Fjende-Ros skal man Æren høste.

Sigvard (synlig smigret).

I svarede vel. Jeg vil fortrøste
paa eders Ord. — Min Datter kær,
I sørge for Gæsten.

Signe.

Velkommen vær;
Hvad maa jeg kalde jer?

Hagbard.

Frogerthe.

Sigvard (opræmt).

I byder jer selv til Bryllupsfærd.

Bilvise, jeg vil idag beværte,
som var vi end i Kong Ingilds Dage.

(Til Hagbard.)

I veed —

Hagbard.

Jeg er kendt med den danske Sage.

Sigvard (fortrolig, snaksom).

Vel sandt, — Stærkodder har ført tilbage
den ædlere Kæmpeskik i Nord.
Dog ved højtideligere Fester
glædes vi end ved et yppigt Bord,
og jeg har en fortræffelig Kjøgemester; —
en Tysker; han kom med Kong Hildigsleff
i Landet ind, ved et sælsomt Træff
sammen med disse to Brødre vise, —
Bølvise og Bilvise, —
de sørge for mit Hoved, han for min Bug, —
som Konge har man for begge Brug.
Hildigsleff bejled til min Datter —

Hagbard.

Jeg har hørt det sige.

Sigvard.

Men der kom atter
Hagbard i Vejen! Nu sørger hans Brud!
Eders Drot gav Hildigsleff Banesaaret —

Hagbard (hurtig).

Ikke i Brystet, men bagfra gennem Laaret.

Sigvard (ler).

Naa det veed I ogsaa! Mine Kæmper lo ham ud
og spotted derover — men Herregud!
og rig var Manden . . . Naa, Samtale siden!
Davren venter os, det er paa Tiden.

(De gaa henimod Kongsgaarden.)

Anden Handling.

Højeloftssal i Signes Bur. Bagest Piller ud til en Svale, mellem Pillerne Tæpper til at trække for. Udsigt over Trætoppe med Taarnet tilhøjre og Bakken tilvenstre. Malet Bjælkeloft, vævede Tæpper paa Væggene. Tilhøjre en Væverlad, ligeoverfor tilvenstre Signes Højsæde.

Første Optrin.

En Snes Terner syslende med allehaande kvindelige Arbejder. I Forgrunden Hagbard (Frogerthe) og Gyrithe, Gudrun og Regisse.

Første Terne
(lægger Arbejdet i Skødet).

Jeg mangler Guldtraad til Hjortens Takker.

Anden Terne.

Min Uld slap op til de hvide Rakker, —
laan mig af din.

Tredie Terne.

Hold Hus i Tide!
og væn dig til at sy rigtig strax.
Du bruger mindre din Naal end din Sax.

Fjerde Terne (kommer fra Svalen).

At Galgen er borte kan jeg ikke lide,
den lived dog altid Udsigten op.
Det ser kedeligt ud med den kullede Top.

Femte Terne (ligeledes).

Men det røde Taarn har vi faaet i Steden,
det er statelig nok.

Sjette Terne (ved Ladden).

Lad falde i Kæden!

Syvende Terne (ligeledes).

Gør Kammene klare.

Ottende Terne.

Her er saa hedt,
det iler jo ej!

Niende Terne.

Lad os sladre lidt,
indtil de bringe vor Vesperdrikke.

Tiende Terne.

Var der Skyer at se eller onde Tegn?

Fjerde Terne.

Det blæser fra Nør, vi faar ingen Regn.

Første Terne.

Endelig!

Tiende Terne.

Fuldmaanen skuffer os ikke.

Regisse.

Faa Skam, der i Nat i sin Seng vil ligge!

Gyrithe (drillende).

Stakkels Gudrun! hvor hun sig skammer!

Regisse (til Gudrun).

Hvad! har du Ingen Stævne sat?

Første Terne.

Er Erik —?

Gudrun

(der syr ivrig paa en gul Silkeskærf, ser for første Gang op fra sit Arbejde).

Han har blot Vagt inat.
Ja du, Gyrithe! kan sagtens haane,
faar Brudelys og et Sovekammer,
hvad trænger du til Lund eller Maane?

Regisse.

Men derfor sidder hun ogsaa fast.
Vi kan vælge og vrage og give os i Kast
med hvem vi lyster —

Gyrithe.

Men vaer dog din Mund!
Kom det Fyrstinden en Gang for Øre,
hvad Letsindstale du veed at føre,
saa var du her sagtens din længste Stund.

Regisse.

Pas du dig selv!

Hagbard.

Er Jomfru Signe
saa streng?

Gyrithe.

Ja det kan du lide paa.

Regisse.

En Kongedatter maa jo skabe sig saa.

Gyrithe (til Hagbard).

Sig mig forresten, hvad det skal ligne?
er det maaske en Hjort, du syr?

Hagbard.

Mig tykkes, det ligner nok saa bra.

Første Terne.

Nej kom, skal I se for et latterligt Dyr!

(Alle stimle sammen om Hagbard.)

Regisse.

Det er vel i Norge at den er fra?

Anden Terne.

Er de større deroppe?

Hagbard.

Kors da, ja!

Gyrithe.

Lad det blot ligge, nu maa du fortælle
Noget om dit Land.

Anden Terne.

Om de norske Fjælde.

Tredie Terne.

Er det sandt, at Kampestenene der
er større end vore højeste Træer?

Hagbard.

De, der er saa smaa, de skamme sig gule.
Men hundred Gange saa store er at se
med Brynje af Is og Hue af Sne.

Gyrithe.

Sten er kun Sten! Vi vil høre en Smule
om norske Mænd.

Første Terne.

Allerhelst jeg vidste,
om de forstaa at gilje med Liste. —

Hagbard.

Have de Vilje først til Noget,
da er dem slet ingen Vej for kroget.

Fjerde Terne.

Ej, ej, nu rykker hun ud med Sproget!

Anden Terne.

Smeltes de let af bønlige Blikke?

Regisse.

Ødsle de med Eder og holde dem ikke?

Første Terne.

Er de saa kække i Gildesal,
som vi veed, de er paa den kolde Val?

Hagbard.

Taabelige Spørgsmaal!

Fjerde Terne.

Endnu kun et, —
det kan dig visselig ej fortørne:
elske de længe, og elske de hedt?

Anden Terne.

Favne de Kvinder saa vel som Bjørne?

Gyrithe.

Ere de saa snilde paa Bolstre smaa,
som de ere gilde paa Bølgerne blaa?

Hagbard.

Natgammel Js er falsk og skør,
saalunde er eders Ry!
Man siger om Lande, de danske Møer
de ere saa saare bly.

Regisse.

Det er kun saa vor Sæd og Art,
naar Mænd er der tilstede.
Men er vi alene, aldrig saa snart
vore Lader er mindre spæde.

Gyrithe.

Plag hende ikke! stakkels Frogerthe,
alt det gaar højt over hendes Forstand!
mærker ret aldrig til Lever og Hjærte,
hun som er hverken Mø eller Mand!
At sygne i Drømme, at ligge i Traa,
et Knæ at kryste, en Mund at minde,
Elskovens tusind Veer og Lyster, —
det er en lukket Bog for hende,
den vi har stavet alt som Smaa.

Lad se, — hvad tror I vel? hendes Bryster
er ej vokset ud, som paa en Kvinde.

Hagbard (slaar hende paa Øret).

Hvad du kan savne ved Bryster og Barm,
erstattes vel af min Haand og Arm.

Andet Optrin.

De Forrige. Signe fulgt af et Par Terner med Kander og Bægere.

Signe.

Hvad er det for Støjen, Skrig og Larm?
selv Slagsmaal tror jeg I holdt herinde,
mens jeg var ude!

Flere Terner.

Det var den Fremmede,
hende fra Norge —

Gyrithe.

Bedst om hun nemmede
Spøg at forstaa, som en af de Sløgder,
maa allermest øves i Højenloft.

Hagbard.

Lær I at spøge lidt mindre groft.

Signe.

Skammer eder Alle som En. Jeg frygter,
at I har meget endnu at lære!
Hvor kan det falde jer ind at være
uhøflige mod en saadan Gæst,
hvem I bør vise jer behjælpelige
paa alle de Maader, I kunne bedst?
Men skam eder ogsaa I, min Pige!
at I har grebet saa plumpt et Værn!

(Hagbard slaar Øjnene ned.)

Gyrithe
(mumlende, med et mistænksomt Blik).

Hendes Hænder ere haardere end Jærn,
fast de ere hvide og smaa.

Signe

Lad se nu, hvad J have virket paa.
(Hun gaar rundt fra den ene Terne til den anden og ser deres Arbejde efter.
Hagbard følger hende bestandig med Øjnene.
Imidlertid byder en Terne Vin om.)

Signe.

Du ødsler for meget med dit Guld,
sparsommere brugt vil det bedre virke. —
— Der maa du kun tage flosset Uld
og slet ingen Silke. — Ikke saa bred! —
Guldborg! Husk, det er til vor Kirke,
og for hver Omgang et Ave bed! —

Gyrithe (til Gudrun).

Godt Ord igen! Jeg skal rose din Flid.
Den bliver just færdig til rette Tid.

Gudrun (ser glad op fra Særken).

Tror du? er det en Gave maaske?

Gyrithe.

Jeg har saa mine Tanker derom.
Til en Brud er den syet, det er da let at se.

Regisse.

Ja til Pavens, naar han holder Bryllup i Rom.

Signe (nærmere).

Tættere Masker.

(til Regisse.)

Altid ihærdig, —
men spind mig ikke Traaden for fast og haard. —

(til Gudrun.)

Er virkelig Silkesærken færdig?

Gudrun.

Til de sidste Sting just nu jeg naaer.

Signe.

Det maa jeg rose og lønne strax.
Klip Traaden af med min gyldne Sax
og brug den siden.
(Løser Guldsaxen fra sit Belte og giver den til Gudrun.)

Gudrun.

Ak, min Fyrstinde!
I lønner saa rigt — for rigt! hvorledes
skal jeg takke jer? hvad jeg har fuldbragt
er lidt — og jeg havde en Bøn i Sinde —

Signe.

Nu vel! sig frem!

Gudrun.

Naar I blot ikke vredes!
De vil Alle le mig ud! o, var det blot sagt!

Signe.

Saa hvist det!

Gyrithe.

Vi veed det jo Alle herinde.
Hun ønsker sin Erik fri for Vagt.

Gudrun.

Vejret er saa smukt — det er Maane — Blæsten
har lagt sig, — og saa er der Dans ved Festen —

Signe.

Jeg maa se at gøre lidt for dit Hjærte.
Nu, hvor gaar det hos jer, Frogerthe?

Hagbard.

Jeg har forsøgt paa en Hjort at sy.

Signe.

Du skulde kun sømme Linet det ny.

Hagbard.

Sømmet det har jeg.

Signe.

Men Stingene? — se!
de staa jo som Skøjtespor i Sne.
(Latter.)
Nu, bliv blot ikke strax forknyt,
saa hjælpes vi ad og gør det fra nyt.
(sætter sig hos Hagbard. Der bydes ham en lige fyldt Skaal. Han tømmer den.)

Gyrithe
(medens Signe begynder at belære ham).

Aldrig saae jeg nogen Jomfru stolt,
der mindre Sløgder kendte;
og aldrig saae jeg nogen Jomfru stolt,
der bedre sine Øjne vendte.

Aldrig saae jeg nogen Jomfru skøn,
der værre kunde somme Lin;
og aldrig saae jeg nogen Jomfru skøn,
der bedre kunde drikke Vin.
Hun syr aldrig saa liden en Søm,
hun har jo sin Naal i Munde;
og hun faar aldrig saa stor en Skaal,
hun drikker den jo ud til Bunde.

Hagbard (springer op).

Sid og ti, du arge Terne!
og Skam saa skal du faa:
hvad enten du syr vel eller ilde,
det passer jeg lidet paa.
Sid du arge Terne og ti,
og skøt du Intet om mig,
om jeg vender mine Øjne ud eller ind,
jeg vender dem ret aldrig til dig.

Signe.

Stille! det var dig, Gyrithe! igen,
der yppede Kiv! — se her, min Ven!
(Hun fører Hagbards Haand med Naalen.)

Syvende Terne
(kommer fra Væverladden).

Fyrstinde! o hjælp os her i vor Nød!
Saa falmet er dette gamle Tæppe,
at Farver og Mønster kendes næppe.
Hvor meget vi end vort Hoved brød,
kan Ingen blive klog paa dette Billed.
Har I aldrig hørt, hvad det forestilled?

Signe.

Nej aldrig. Som Barn jeg saae det ofte,
det hang i min Moders Højenlofte,
men allerede da var det blegt og graat.
Dog husker jeg, der var Engle at se, —
dem skelner jeg end — der flyver tre
i hvide Klæder —

Ottende Terne.

Det ser jeg godt!
den ene har et Kors —

Niende Terne.

Nu veed jeg det brat, —
det er Hyrderne paa Marken om Julenat.

Tiende Terne.

Ja, men der er kun en eneste Mand.

Signe.

Og det er da ingen Hyrde han!

Syvende Terne.

Det er en af de Vise fra Østerland.

Signe.

Hvad staar der nu i det andet Felt?
Der ser jeg en Høj —

Ottende Terne.

Og en Rytter.

Niende Terne.

En Helt.

Tiende Terne.

Han fører En bort.

Syvende Terne.

Det er Jomfru-Ran!

Signe.

Skam jer! naar det er en af de Hellige
fra Østerland? to saa forskellige
kan ej væves sammen. Jeg tror forresten,
det er en Syg, som han løfter op paa Hesten.

Tiende Terne.

Saa er det den barmhjærtige Samaritan!

Alle Ternerne.

Ja, det er rigtigt! —

Hagbard.

Ha, ha, ha!

Signe.

I ler os ud!

Hagbard.

I Jomfruer smaa!
at væve i Ladden I vel forstaa,
men lidet veed I om Heltesage.

Signe.

Om I er fremme og vi tilbage,
saa før os frem og belær os mild.
At spotte den, der er mindre snild,
har endnu ej været Vismænds Vane.

Hagbard.

Tilgiv mig! Hagbard — hans Ternelil
var altid aabenmundet. — Velan!
Visen om Helge Hundingsbane
synger jeg jer, saa godt jeg kan.

En Terne bringer ham en Harpe. Signe sætter sig i Højsædet. Ternerne tage Plads og begynde deres Arbejde, fra hvilket de dog ofte se op, idet de betragte Tæppet og ved deres Fagter give Forstaaelsen tilkende. Strax i Begyndelsen kommer Kong Sigvard op paa Svalen udenfor og lytter opmærksomt til.

Hagbard

(i Forgrunden præluderer og reciterer)

Kong Helge landed ved Frekasteen,
hans Drager blandt Skærene svam,
tre Jomfruer kom der frem under Sky,
de fløj udi Svaneham.
Og hendes Lige den veed jeg ej.

Den første bar Skjold, den anden bar Stang,
Sværd bar den tredje Svane.
Den første sang „Drot“, den anden sang „Helt“,
sang den tredje „Hundingsbane“!
Og hendes Lige den veed jeg ej. —

„Og skal jeg fælde Kong Hunding nu
min Faders Død at hævne,
I vide mig alle min Skæbnes Raad,
alt om I kunne dem nævne! —
For eders Lige den saae jeg ej!“

De tvende fløj over Bjærge-Aas,
— det suseð i mørken Bar —
den tredje faldt ham om Halsen
og kysseð ham alt til Svar.
Og hendes Lige den veed jeg ej.

„Mit Navn er Svava, min Fader er Høgne,
han ejer de Skatte saa møgle,
Kong Hødbrod hedder min Fæstemand,
er mig ledere end en Øgle!
Men eders Lige den saae jeg ej.

Jeg kendte af jer kun Heltens Ry,
da jeg kaared eder til Mage,
det fløj over Land som en Kongeørn,
over Sø som en jærn-skællet Drage. —
For eders Lige den veed man ej!

Saa axled jeg brat min Fjederham
og spredte de Svanevinger,
det runeristede Sejers-Sværd
til Kampen jeg eder bringer.
Og eders Lige den veed jeg ej!"

Kong Helge minded hende for Mund,
han svared af fuldgod Vilje:
„Saasandt jeg haaber at fange Sejr,
jeg vil jer med Ære gilje!
For eders Lige den veed jeg ej!"

Kong Hunding sender de Bud omkring
— i Nød skal Venner man kende, —
der mødte Kong Høgne med Sønner tre,
Kong Hødbrod med tusind Svende.
Men aarle Ørnene gale, imod Nat de Ulve tude.

„Kommen er Helge Sigmunds Søn,
han er fuldhaard en Hals;
men dyrt saa ville vi sælge,
om vore Liv de er fals.
Naar Ørne aarligen gale, og mod Nat de Ulve tude."

Der de mødtes paa Heden ud,
det gjaldt som Tordenens Gny;
de fægted ret aldrig i Solen,
det volded Ravnenes Sky.
Men aarle da gol de Ørne, imod Nat de Ulve hel.

De kæmped i Dage, de kæmped i to,
de kæmped til Ende den tredje,
Sværdshug faldt over Brynjer blaa
som Hammerslag i en Smedje.
Mens aarle Ørnene gol, og mod Nat de Ulve glammed.

Der saae man Kroppe at brydes fast,
som Hovedet af var hugget;
der saae man Hoveder bides hvast,
som Jorden havde Blodet fra drukket.
Mens aarle Ørnene gol, og mod Nat de Ulve glammed.

Den Vølsung hug sig i Fylken frem,
som Kølen gaar gennem Vand,
Hunding med Sønner otte,
han vog der Mand efter Mand. —
Men aarle Ørnene gale, imod Nat de Ulve tude.

Kong Høgne faldt med Sønner to
om anden Dagen ad Kvælde;
førend den tredje Nat faldt paa,
Herre Helge Kong Hødbrod fælde.
Saa ride vi hjem.

Kong Helge holdt ved det høje Bur,
som Høgnes Datter var inde:
„Hil sidde du Svava, Bruden min!
Sejr jeg vandt af min Fjende,
mens aarle Ørnene gol, og mod Nat de Ulve glammed

Veiede hvile ved Frekasteen
dine Frænder og Venner med alle,
foruden din yngste Broder Dag,
monne mig til Fode falde.
Saa rede vi hjem.

Nu haver jeg mættet Ravn og Ulv
og givet Ørnene Drikke;
mig lyster Svava, min lyse Brud!
i dine Arme at ligge,
mens Hunde tude i Nat, til i Gry de Haner gale."

Dag Høgnesøn saa gram i Hu
sine Eder monne fortryde:
han gik sig ud til den lede Hex,
kogte Sejd i en Kedelgryde. —
Og hendes Lige den veed jeg ej!

Lærte han at døve Spyd og Sværd
baade Od og luende Egge,
saa fælde han Helge en Uvejrsnat
og gik sin Søster at vække. —
Nu ride vi hjem.

„Hil sidde du Svava, kær Søster min,
og Hævn saa er os vorden;
vejet ligger paa Sevafjæld
den største Helled i Norden.
Da tuded Ulve i Natten, og nu tie Ørnene kvær."

„Og har du fældet min Fæstemand
og brudt dine dyre Ord, —
alle de Eder gaa dig imod
alt som du hannem svor, —
før I red hjem!

Ej bide det Sværd, du drager,
ej holde det Skjold, du tager,
ej fjedre den Bue, du spænder,
ej ramme det Spyd, du sender!

Ej skride det Skib, som du er ombord,
naar Børen lykkelig bær, —
ej løbe den Hest, du sidder paa,
er Faren end nok saa nær. —
Nu ride du hjem!"

Ung Svava axled sin Kaabe blaa,
saa saare alt hun hasted,
gik hun sig ud til Sevafjæld,
hvor Kæmpehøjen var kastet. —
Og hendes Lige den veed jeg ej.

Hun klapped paa Sten med Sabelskind,
  saa sagtelig alt det jamred;
hun banked paa Sten med blodig Kno,
  da hvrinsked Hesten i Kamret.
  Saa ride vi hjem.

Hug mod Sten hun Hovedet sit,
  at livløs hun sank der ned:
Da aabned Højen sin Stenport,
  den Døde af Graven red. —
Mens Ulve tude om Natten, og førend Hanen han gal.

„Mig skal Ingen beklage mer
  eller kalde mine Kaar ublide,
imen jeg haver saa tro en Brud,
  vilde hvile ved død Mands Side.
  Og hendes Lige den veed jeg ej."

Han løfted hende paa Sadelknap,
  den Ganger monne Luften træde.
„I Himlen staa vore Sæder redt,
  og der er der idel Glæde.
  Did ride vi hjem."

Tredie Optrin.

De Forrige. Kong Sigvard træder ind.

Sigvard.

Det maa jeg lide! I lader eder ikke Sløgderne skænke! Godt betaler I med Bedre. Men vi have nu en Gang sat os for at gøre eder til Skyldner, derfor maa I ej forsmaa denne Guldring i Skjaldeløn.

(sætter en Ring paa Hagbards Finger.)

Hagbard.

En Gave af saa gild en Herre vilde jeg bære, om saa Andvares Forbandelse hang ved Ringen . . . Havde jeg ellers slugt mindre Søvind og Havskum, kunde jeg vel kvæde lifligere, men Ternens Flugt er vænere end dens Sang.

Signe.

Os huede Visen dog helt vel, og ilde vilde det lade, om kun Gæsten skulde takke Sangeren. Tag denne Silkesærk, Frogerthe! (rækker hende den.)

Gyrithe (springer op).

Av!

Signe.

Hvad skader dig, Gyrithe?

Gyrithe.

Forlad mig, Fyrstinde! Jeg stak mig under Neglen.

Signe (til Hagbard).

Naar I klæder jer i den, saa mindes min Højeloftssal og vore Arbejdstimer. Den er syv af mine Jomfruer deres Somres Værk, og i Gudruns Hænder er hvert Sting i dens Gyldenbort bleven en Elskovs-Rune. — Men det er I vel for koldsindig til at skønne paa.

Hagbard.

Saa lidt, Fyrstinde, at jeg vil gemme den til min Brudenat, om en saadan er mig forundt. Men jeg er

allerede bleven begavet over Fortjeneste. og hvorfor skulde Vorherre og Jomfru Mari være karrigere end en Drot og en Kongedatter?

Regisse (ondskabsfuldt).

Du fik Ret, Gyrithe! du spaaede, at den var til en Brud.

(Ternerne le.)

Sigvard (tager Hagbard under Hagen).

Bed til dem om evigere Goder, min Pige, og lad en brav dansk Mand sørge for Brudenatten. I hører ikke til dem, som have Behov at tigge sig den til.

Gyrithe.

Saa Mænd veed! Hun finder vel en Helge, siden hun selv er en Slags Skjoldmø. Og maa vel ske, naar man ser sig ret for, at hun er kommen hertil flyvende i en Svaneham. Mig tykkes ellers, at de Tvende, som i Visen fare til Himmels sammen, kunde have nok saa god Gæsteret et andet Sted, om jeg da har forstaaet min Børnelærdom ret.

Sigvard.

Det var i fordums Tider, at Elskov var saa stærk, men ogsaa saa hensynsløs og uden Tugt. Nu finder man vel ingen Mø, der vil gaa i Højen til sin Mand, men heller Ingen, som vil favne sin Faders og Broders Bane.

Gyrithe,
(betydningsfuldt med et Blik paa Signe.)

Sig ikke det!

Signe.

Kærlighed gaar for Sædvane og Kongebud, hedder det. Man skal Intet forsværge af dens Vælde.

Sigvard.

Hvad siger I, Frogerthe! Mon Slige findes i Norge?

Hagbard.

Jeg veed ej saa lige, Herre Konge! Sjældne har de vel været alt i hin Tid, siden man lagde saa stor en Vise om

dem. Men oppe hos os tro vi, at de genfødes fra Tid til anden; det skete i Kaareslægten for hundred Aar siden, og vil hænde snart igen.

Gyrithe.

Kællingesnak!

Sigvard.

Det maa være Rester af gammel hedensk Overtro, for med Christendommen stemmer det ikke.

Hagbard.

Muligt nok, vi ikke endnu er saa lærde i den, som I hernede. Men hvi skulde Gud ikke kunne sende dem ned paa Jorden igen, naar han mente, at Menneskene deres Børn trængte til at se noget Stort, og Slægten nuomstunder var bleven for skrøbelig, til at han kunde danne noget Stort ud af den? Jeg mener, han maa stundom spare i Dyrtid og bruge, hvad han har, han ogsaa.

Sigvard.

Du taler ikke just efter mine Præsters Hoved, men I Kvinder have jo Frisprog.

Signe.

Have vi det, saa vil jeg sige, at om Mænd ikke genfødes, da gør Skæbner det visselig.

Sigvard.

Men nær havde jeg glemt, hvorfor jeg kom her. Jeg mener, vi bør sørge for, at vor Gæst ikke helt savner sine hjemlige Sysler. Hvad der kan bøjes, skal man ikke knække. Og da Frogerthe vel nu har sømmet nok for idag, vilde jeg indbyde hende til at ride med mig paa Jagt. I Sønderskoven er der fundet Spor af to Bjørne. —

Hagbard (springer op.)

Bjørnejagt! —

Signe.

Men betænk, Fader! naar hun nu igen skal spænde Bue og slynge Spyd, hvorledes skal hendes Fingre da blive smidige, at jeg kan lære hende hvad hun ønsker? En Fole, der skal rides til Pasgænger, maa man ej om Aftenen slippe løs paa de vide Enge.

Hagbard.

Jo, i Begyndelsen, Jomfru Signe! ellers bliver den utaalmodig og sætter i Spring, midt som den passer bedst. Lad mig derfor følge eders Fader nu, og siden skal jeg desto ivrigere tjene eder.

Signe.

Saa hav da eders Vilje. —

Vi have gjort vort Dagværk, Terner! og slugt nok Støv af Tæpper og Uldfnug. Det er Tid at fylde Brystet med frisk Luft, mens der endnu er Solvarme i den.

Farvel, min Fader, — og lad ikke Frogerthe falde i Bjørnelabber.

Hagbard.

Dem agter jeg ikke mer end en Bondes Uldvanter. Gud befalet, Jomfru!

Sigvard.

Paa Gensyn i Gildesalen!

(Signe og Terner ud.)

Fjerde Optrin.

Sigvard. Hagbard.

Sigvard (griber Hagbards Haand).

Alene — endelig!

Hagbard.

Hvad mener I? Jagtfølget venter os vist.

Sigvard.

Lad dem vente! Jagten er et Paaskud.

Hagbard.

Et Paaskud? saa faar jeg ingen Bjørne at jage!

Sigvard.

I skulde faa Bjørne, om jeg saa maatte rive dem ned fra Stjærnehimlen til jer. I skal faa Alt, hvad I begærer —

Hagbard.

For Alvor? —

Sigvard.

Frogerthe! I er mere Pige, end man skulde tænke, og jeg lider eder vel derfor. Thi det er ikke paa Jagten, at jeg helst vil have eder ved min Side.

Hagbard.

Hvad maa jeg tro?

Sigvard.

At jeg har længtes efter dette Øjeblik fra den Stund af, da I traadte frem for os som et Under af en Kvinde! —

Hagbard.

Hvis I af Længsel Intet har kunnet nyde, vil I endnu ikke være afmagret.

Sigvard.

Skælmeri lider jeg, men spot mig ikke! dog tro heller ej, at jeg er en Skørlevner, som ikke kan se et nyt Ansigt uden at maatte prøve sin Lykke, trods sine graa Haar. De vilde beskæmme mig, hvis de ikke undskyldte. Thi har jeg ikke Ungersvendens Letsinds-Ret, saa er det heller ikke med en flygtig og uren Elskovs Begær, at jeg nærmer mig til eder.

Hagbard.

Og dog kender I mig næppe!

Sigvard.

Er det da af Kundskab, at Elskoven fødes? Elske vi ikke just det Ubekendte og Sælsomme, — hvad vi ane, ikke Løfter, men Forjættelser?

Hagbard (truffet).

Sandt!

Sigvard.

I kender dertil? O, jeg vidste det vel — ingen Brynjeskæl kan lægge et Kvindehjærte øde, og eders er tilgængeligt for al Elskovens Lyst og Ve —!

Hagbard.

Jeg begynder at tro det, Herre.

Sigvard.

Men kun dets Lyst skal I erfare. Hør mig, Frogerthe! Jeg er ude over Ungdommens Forvildelser. Det er ikke en ydre Dejlighed, der fængsler mig, og jeg tilfredsstilles ej ved Tant og lystne Kunster. Det jeg tørster efter, er en Ven, en Fælle, men en saadan, som ingen Mand kan være, thi de søge altid Vinding og egne Maal — allerhelst hos en Konge. Jeg har kun Raadgivere — ingen Venner — siden min Søn Alf faldt mod Hagbard, — hvem Gud straffe i sin Vrede! — I, som er en Kvinde, og dog halvt en Mand, forjætter mig Alt, hvad jeg har savnet. Ej sandt, I er heller ikke den, der løber efter et glat Ansigt —? I forsmaar mig ikke for mit graanende Haars Skyld?

Hagbard.

Visselig ikke, ædle Herre —

Sigvard.

I vil — jeg tør da haabe —?

(Jægerhorn udenfor.)

Hagbard.

Jeg tænker, I tør. Men Jagten, Herre Konge! —

Sigvard.

Ak! — den vil snart skille os — eller omgive os med altfor tjenstvillige Øjne. Lov at møde mig i Nat i Rosenlunden ved den store Eg —

Hagbard.

Gærne, Herre Konge.

Sigvard.

Frogerthe —!

Hagbard.

Dog —

Sigvard.

Hvad falder eder ind . . .? Hvad frygter I?

Hagbard.

Hvorledes skal jeg kunne møde eder, naar jeg skal sove paa Salen blandt Ternerne?

Sigvard.

I tænker paa Alt! Men gør eder ingen Bekymringer. I skal faa Soveværelse for eder selv og bekvemt liggende.

Hagbard.

Jeg skammer mig ved at tilstaa det. Saa Mænd veed, Herre Konge, ved Dag frygter jeg hverken Mænd eller Dyr, men jeg er mørkeræd for Spøgelser og er altid vant at have en Sovesøster.

Sigvard.

Hm, hm! Kvinde er dog Kvinde! Vi finde vel Raad.

Hagbard

Hvis I ikke vredes, Kong Sigvard, — jeg har før sovet hos Kongebørn — hos Hagbards Søster.

Sigvard.

Nu vel?

Hagbard.

Jeg har bemærket, at Signes Sovegemak har en aaben Svale ud til en liden Trægaard, fra hvilken der er Udgang til Rosenlunden.

Sigvard.

Herlige Pige! — Det kan ikke udtænkes bedre. Signe har hidtil haft Gyrithe til Sovesøster. Nu kommer I betids til at løse hende af. Min Datter har en fast Søvn! . . Og nu vil vi bede Bjørne, om I lyster. (begge ud.)

Femte Optrin.

Signe

(ene. Hun kommer ind fra Svalen, langsomt, fordybet i sine Tanker).

Jeg kender ej mig selv igen!
Ingen havde saa kær jeg end.
Men hvem saae ogsaa hendes Lige?
Jeg maa dog skamme mig forsand
en Mø at elske som en Mand.
Nej, jeg har aldrig hørt det sige,
at Pige har Begær til Pige; —
det er da ikke Elskovs-Traa
og ikke Længsel af mit Hjerte,
det, som jeg føler for Frogerthe,
om end det maatte synes saa —
hvorfor da skamme sig derover?
Hun vil nok le mig dygtig ud,
naar jeg betror hende det. — Men vover
jeg vel at skrifte Sligt — min Gud!
ikke for alle Verdens Skatte!
blot Tanken gør mig blussende hed. —
Det kan jeg nu heller ikke fatte!
snart hverken ud eller ind jeg veed.
dumt at være saa uerfaren;
ak, jeg er dog et rigtigt Barn!

(sætter sig paa Hagbards Stol.)

Dog naar jeg tænker ret derpaa,
som Elskov kan jeg det forstaa
til Hagbard, der har hende skikket.
Godvilje kan sig snildt forklæde
og skuffer ofte Spejder-Blikket
for at overrumple os med eet —
saa meget veed jeg allerede.
Mit Hjærte ser i Ternen lidt
af Herren, som staar bagved hende.
Jeg haaber ogsaa paa, at hun
har lønligt Bud til mig paa Sinde,
og længselsfuldt jeg ser den Stund
imøde, da vi tales ved
i Enrum; — før jeg faar ej Fred!

(løber til Vinduet.)

Nu stiger de til Hest dernede, —
o, var jeg dog i Faders Sted!
Opjagne Bjørne er saa vrede,
ellers vilde jeg gærne med.
Det er Graamand, hun skal ride paa,
fire Mænd kunne knap den tæmme.
Nej, hvor den straaler! fløjelsblaa
er Sadlen med forgyldene Bræmme,
smalle er alle de Fortøjsremme,
blinkende af Stene. Naa, vil du staa!

Hun griber Silketøjlen, —
hurtig, Foden i Bøjlen!
Hvi drager hun af de Handsker smaa? —
hun retter lidt ved Gjordens Spænde, —
hvad nu! — Sadlen ligger paa Jord,
hun sidder paa Hingstens Ryg behænde,
slaar ud med Haanden — —

(vifter.)

Bort hun foer.

Ved Leddet maa de jo forbi,
det naaer jeg førend de! —

(løber ud paa Svalen og derfra ned i Haven.)

Sjette Scene.

Gyrithe, Bølvise. (Gyrithe med Bind om Kinden.)

Bølvise.

Saaledes maa du gaa skamskændet paa vor Bryllupsdag, Gyrithe! Usæl var den Stund, da hun kom her.

Gyrithe.

Var det endda det Værste, hun kunde gøre os!

Bølvise.

Hun synes allerede ganske at have vundet Kongen.

Gyrithe.

Den gamle Gæk er forelsket, det kan ethvert Barn se.

Bølvise.

Og vi, som haabede saa vist at faa ham i Ledebaand? Men tøv lidt, skøn Jomfru! saa let gaar Spillet ikke her tillands for en Fremmed. Jeg har haft Bryderier nok med at komme derop, hvor jeg nu staar. Men Jomfru Signe er hende jo ogsaa god?

Gyrithe.

Hun er som fjantet, og den fremmede Tøjte har ikke Øjnene fra hende . . . Og hvad mener du! Lige nu fik jeg at vide, at den, der skal afløse mig som Signes Sovesøster, det er Frogerthe. Havde det ikke truffet sig saa, at jeg gifter mig i Aften, saa havde hun vel som en anden

Gøgeunge kastet mig ud af Reden. Om Silkesærken ikke at tale, den hun saa godt som rev af Kroppen paa mig, den Tyve-Svik!

Bølvise.

Slemt, slemt! Men det forøger min Mistanke. Kunde man blot faa at vide, hvad for Snak de føre sammen i Nat.

Gyrithe.

Det vil vel ikke holde saa vanskeligt. Signe er godtroende, og har endnu Tillid til mig. Jeg skal vide at lokke det ud af hende.

Bølvise.

Hagbard er ikke den Mand, der let opgiver sin Bejlen, efter hvad jeg har hørt om ham. Men har hun hemmeligt Bud med fra ham. saa skal hun have sunget sit sidste Vers her. —

Gyrithe.

Og om det nu var Hagbard selv?

Bølvise.

Han selv! — hvad falder dig ind?

Gyrithe.

Frogerthes Bryst er saa haardt som dit og lidt til.

Bølvise.

Fordi hun alt fra ganske ung har baaret Brystplader.

Gyrithe.

Hm! Den Munk, der lærte mig Pater noster, har fortalt mig om Skjoldmøer i Grækerlandet, der ogsaa bar Jærnsærke, og de maatte dog skære deres ene Bryst af for at kunne spænde Buen . . . Det fortalte han for at faa mit Bryst at se; han sagde, at naar han aldrig havde set et

Kvindebryst, kunde han ikke skrive klækkelige Gloser til den Text.

Bølvise.

Og du havde Medynk? — men det er ikke Tid at spøge . . . Signes Sovesøster — hvis det var Hagbard!

Gyrithe.

Da skal den Kindhest, han gav mig, slaa igen, saa han ikke rejser sig mer, og har han skaffet mig et Kæbebind til min Bryllupsnat, saa vil jeg lade ham købe sin Bryllupsnat med et Halsbind, som skal skaffe ham af med al Gigt og Tandværk i dette Liv!

Bølvise.

Længe kan han ej føre os to paa Vildspor, naar vi først have Færten, det er sandt. Men har han sin Hær skjult i Skovene, da kunde det blive for sent, og denne Nat vorde vor sidste.

Gyrithe.

Vaabenløse og uforberedte skal de i det mindste ikke finde os. Borgere og Bønder maa du byde op. Jeg skal sørge for, at der slaas et Par Spande Vand i Hirdens Mundgodt; i de Bedste har jeg et Tag ved Ternerne, og dem skal jeg holde til Huse . . .

Bølvise.

Min Tro! byde de sig selv til vort Bryllup, skulle de faa Raat for Usaadet.

(Man hører Ternernes Stemmer.)

Gyrithe.

Der have vi de glade Smaapiger. Det aner mig, at mange af dem vil græde inden Morgen.

Syvende Optrin.

De Forrige. Ternerne.

Gudrun (kommer frem paa Svalen).

Der har I ham i Fælden!

(Ternerne storme ind, Nogle omringe Bølvise, Andre Gyrithe.)

Bølvise.

Ej, ej! I vakre Smaapiger! er det Festens Time, I saa muntert forkynde? I kommer mig for ligervis som hine blomstersmykkede Horæ —

(Ternerne briste i Latter.)

Hvorfor ler I mig ud?

(De le endnu ustadigere. Bølvise ser ned ad sig.)

Men jeg forstaar ikke —

Gudrun.

En Brudgom er altid et latterligt Dyr!

Bølvise.

Hvorledes?

Regisse
(gør hans højtidelige Mine efter).

Saaledes!

Første Terne.

Og nu er I ogsaa' et fanget Dyr.

Anden Terne.

Der skal blive et Husdyr.

Tredie Terne.

Og et Tillægsdyr.

Gudrun.

Og et udenvæltsk Dyr er I, der ikke kender Lands Skik.

Første Terne.

I maa købe jer fri.

Fjerde Terne.

Et Kys til hver, lige for Brudens Øjne, eller ogsaa en Gave.

Regisse.

Og er I karrig, synge vi Nidviser om eder ved Festen.

Gudrun.

Og fremfor alt maa han ikke se Bruden mere. Bort med Fangen.

Ternerne.

Stakkels Brudgom!

(Trække i ham og slaa ham med deres Skærf.)

Gudrun.

Her er Myrtekrans.

Sjete Terne.

Og Hovedguld.

Syvende Terne.

Og Sløret, under Sløret med Bruden!

(Medens de begynde at pynte Gyrithe, og de Andre trække af med Bølvise, falder Tæppet.)

Tredie Handling.

Udenfor Signes Bur. Nat.

Foran tilhøjre Hjørnet af Signes Bur. I underste Stokværk er en Svale bygget frem foran Sovegemakket, der kun er lukket med store brogede Forhæng. Denne Svale er hævet et Par Alen over Jorden og vender sin, ved et Brystværn lukkede Kortside mod Tilskuerne, faa Skridt fra Scenens Begyndelse. Fra den anden, bortfjærnede Kortside krummer en Trappe sig ned i den lille Have, der helt omgiver Buret, fuld af Sirplanter; bagtil begrænses denne af en Mur, over hvilken Rosenlundens højere Træer hæve sig; man ser i en Lysning Byens Kirketaarn. En Fortsættelse af Trappen fører op til Svalens Tag, der danner den aabne Højelofts-Svale udenfor Arbejdssalen (2den Akt), fra hvilken den er skilt ved et Tæppeforhæng mellem Piller. Hele denne Forside af Buret staar skraat, saa at den indtager godt Halvdelen af Scenen, og man, naar Forhænget trækkes tilside, kan se ind i Gemakket. Faa Skridt fra Scenens Begyndelse et højt Jærngitter med en Laage, der hegner om den lille Have foran Buret, og udgaar fra selve Svalen.

Maanen staar højt paa Himlen, uden at ses; dens fulde Lys straaler ind paa Burets Forside. — I Buret er der mørkt.

Første Optrin.

Bønder og Borgerfolk. I Forgrunden en stor, velklædt Borger, en gammel Kone og en lille Bonde.

Fanfare.

Borgeren.

Nu ere de ved at bryde op, og her skal de forbi, siger jeg jer. Jeg er kendt her i Kongsgaarden. Staa hun kun hos, Mo'erlil! saa skal I faa begge eders Sønner at se, hvis de ellers er med i Konge-Vagten; min Guldborgs Fæstemand, som fører an, lader os nok blive staaende.

Konen.

Ja, jeg skulde da ønske til Lykke, Mester Knud! til velfornemt Maagskab.

Borgeren.

Nu, Fyren er gild nok, og Herr Bølvise er ham god. I skal ellers lægge Mærke til hans Jærnsærk, som jeg selv har nittet hver eneste Ring i.

Konen.

Ja, saa vover jeg den, min Tro, mod Sværd Adelring! Ellers vilde jeg ogsaa inderlig gærne se Bruden og allerhelst hende den norske Pige.

Borgeren.

Smuk er hun rigtignok ikke, siger Guldborg, og heller ikke fingernem Men de siger jo, at hun reddede Kongens Liv paa Jagten.

Konen.

Jøsses, nej da!

Bonden.

Jo, Mo'erlil, det er bestemt nok, for jeg har selv set det.

Borgeren.

Maa vel ske, at han selv har været med blandt Klapperne?

Bonden.

Jamænd, eders Velbyrdighed! jeg var saa. Og skulde det da times mig hverken bedre eller værre, end at jeg forvildede mig did i Skovtykningen, som jeg aldrig skulde komme med god Vilje. For en grumme græsselig Mandbjørn styrtede frem, ikke længer fra mig end som hen til Buret. Til al Lykke — Gud forlade mig! men man er dog sig selv nærmest — altsaa, vilde jeg sige, kom ved Guds synderlige Naade Kong Sigvard ridende og var kun fulgt af et Par Jægerdrenge. Og Bjørnen løs paa dem. Kongens Hest slog over, og Svendene gjorde Been, hvad de kunde. Da var det paa et hængende Haar, at Bjørnen havde aadt Guds Salvede lige for mine Øjne. — Men som det hedder, Nøden størst, Hjælpen næst, sprang altsaa denne norske Jomfru, Gud velsigne hende! hun sprang frem og havde i sin venstre Haand et svært Kneffelspiud; det jog hun i Gabet paa Bamsen, saa Tværjærnet sad ham tvers i Kæften, som Bidslet mellem Tænderne paa en galen Hingst, og ret som han saa løftede Labben for at slae til hende, saa stak hun sit Sværd lige til Krydset i Bringen paa ham, at det sorte Blod sprøjtede hende op i Ansigtet, — ja mænd gjorde det saa, og ulysteligt var det at se derpaa.

Konen.

Kors! at vor gode, huldsalige Konge skulde komme i slig Fare!

Borgeren.

Se der har vi min Maag. Hold jer blot til mig. Bryd jer ikke om, at han ser lidt barsk ud, og læg Mærke til, naar jeg rømmer mig og blinker til ham.

Høvedsmand
(med en Afdeling af Hirden, fra højre).

Tilside! Plads for Dankongen og hans Følge!
(Sværmen trænges tilbage tilvenstre; Borgeren, Bonden og Konen blive staaende i Forgrunden yderst tilvenstre.)

Andet Optrin.

Fanfarer. De Forrige. Fakkelbærere fra højre. Derefter Kong Sigvard med Bilvise, Bølvise med Gyrithe (som Brud), Signe med Hagbard (Frogerthe), Hirdmænd, Hoffinder og Ternerne med Voxkjerter i gyldne Stager.

Signe.

En Sang paa Hjemvejen, Terner!

Gudrun (synger for).

Der var to ædelige Kongebørn,
de gave hinanden deres Tro — —

Gyrithe.

Tvi for en uskikkelig Vise at lyse Kongebørn til Kammers med!

Hagbard.

Her er kun eet Kongebarn, ædle Frue.

Gyrithe.

Det var sagt saa i Almindelighed. Hvi spænder I mine Ord paa Skruer?

Gudrun.

Tonen er smuk, og Fyrstinden lider den bedst.

Gyrithe.

Den Vise er lagt om Ulykke og Svig, det giver onde Drømme.

Hagbard.

Det er ingen Skade til at mindes om, at Ulykken kan lure ved hvert Skridt, og Svigen være i Hælene paa En.

Sigvard.

Fortræffelig sagt, Jomfru Frogerthe, i Sandhed højst sindrig bemærket. Bilvise, hvad mener I?

Bilvise.

Et Visdoms-Ord, Herre Konge.

Bølvise (til Borgeren).

Ej ej, Mester Knud Eriksen! saa sent herude?

Borgeren (træder ærbødig frem).

Naadige Herre! det volded eders Strengheds Bilager . . . Tør jeg allerydmygst —

Bølvise.

Ja, ja . . . Hvor staar det sig med det bestilte Arbejd, Mester?

Borgeren.

Hirdens nye Spyd ere færdige til at afgives, og paa eders Strengheds Ringsærk fattes ikkun lidet ved Halsen —

Bølvise.

Jeg trænger haardt til den, og bedst er det, at I gaar hjem og arbejder paa den inat. Ingen Indvending, I kan beregne mig det i Prisen, og tænk ikke paa at skuffe mig! Kan vel hænde, jeg ser selv ind til jer midt paa Natten for at prøve den.

Borgeren.

Eders Strenghed behager at spøge! — paa eders Bryllupsnat —?

Bølvise.

Mig om det, og Tand for Tunge! . . . Skik mig den Bondemand hid.

(Borgeren bøjer sig dybt og træder tilbage. Han hvisker til Bonden og skubber ham frem. Bonden nærmer sig et Par Skridt og bøjer Panden mod Jorden).

Er det ham, hvis Lod støder op til min nye Ladegaard?

(Bonden bøjer sig.)

Jeg frygter for et Uvejr inat. Gaa han hjem til sit og kald sine Naboer sammen, at de ere oven Senge og holde Vandtønderne fyldte, hvis det skulde slaa ned. Hav i lige Maade eders Spyd og Plejle hos jer, for en Ildebrand kalder tidt Røverpak til, som vil plyndre . . . Har han forstaaet mig?

(Bonden bøjer sig dybt og gaar.)

Signe.

Nu have I god Nat, kæreste Fader! Ræk mig eders Haand, Frogerthe!

Hagbard.

En velsignet Nat, Herre Konge!

Sigvard.

Den bringer eders Ønske mig, og den ønsker jeg eder! Paa Gensyn, ædle Jomfru!

(Signe og Frogerthe gaa henimod Buret, fulgt af Ternerne to og to. De gaa langs den lukkede Kort-Side af Buret og forlade Scenen tilhøjre i Baggrunden.)

Ternerne (synge).

Der var to ædelige Kongebørn,
de gave hinanden deres Tro;
tilsammen de kunde ej komme,
det Vand var dennem imod.
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

„O svøm, i Fald du svømme kan,
alt over det Sund saa stridt;
jeg tænder for dig tre Kjerter ny,
de lyse dig hid til mit."
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

Gyrithe (for sig, i Forgrunden).

Skulde man ikke tro, det var dem, som var Bryllupsfolkene i Nat, — — og hvem veed!

Ternerne (længere borte).

Alt da snakked de Kongebørn,
mente de var ene to;
ude da stod den arge Terne
og lydde hun derpaa.
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

Bølvise.

Nu min Gyrithe, — jeg har ikke spildt Tiden. Vi finde baade Vaaben og Mandskab i Nærheden, mer end vanlig, om det skulde komme til Kamp.

Gyrithe.

Ret saa, Husbond! og mig maner de dumme Smaapiger med deres Vise. Ja, er det saa sandt tvende Kongebørn, paa

Ternen skal det ikke mangle! Nu veed jeg min Vej, og endnu hænger Nøglen til Arbejdssalen ved mit Belte.

Ternerne.

Ude da stod saa falsk en Kvind,
og lydde hun derpaa.
Hun slukked de Kjerter ud i Løn,
at han maatte plat forgaa.
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

(Under dette Vers have de sidste Terner forladt Scenen. Sangen høres stedse utydeligere).

Sigvard

(som har fulgt Frogerthe med Øjnene, vender sig til Hoffinderne, samtidig med sidste Vers).

Gud befalet Alle! Lyser mig Bryllupsfolkene smukt til Huse, Faklerne skære mig i Øjnene.

Gyrithe.

Vi ønske eder saa god en Nat, som I har gjort denne Dag for os, Herre Konge!

(Belvise og Gyrithe med hele Følget forlade Scenen i Forgrunden tilvenstre.)

Tredie Optrin.

Sigvard og Bilvise.

Sigvard.

Lagde du Mærke til, hvor snildelig Frogerthe smilede ved Afskeden?

Bilvise.

Det kom mig saaledes for.

(Sigvard smaaler.)

Det er intet Under, om hun glæder sig over sin sjældne Lykke.

Sigvard.

Har hun ikke fortjent at udmærkes? Har hun ikke frelst mit Liv paa Jagten?

Bilvise.

Næst Gud — visselig.

Sigvard.

Jeg ser endnu den saarede Mandbjørn — Gabet saa tæt, at jeg følte dens hvæsende Aande paa min Pande — Labberne ved at slaa sammen om mig — jeg er ingen Kryster, men naar jeg blot tænker derpaa — — Naa, fortjener hun saa ikke den Ære at sove hos Kongedatteren langt mer end hin Gyrithe med det sure Smil? — Saae I, hvor Frogerthe smilede til mig og vinkede med sit Tørklæde?

Bilvise.

Hun hilste saa huldsalig, som om hun ønskede at komme i en endnu kosteligere Seng.

Sigvard.

Hvad er det for Snak?

Bilvise.

Kongelig Majestæt har længe været Enkemand og ingen Omgængelse plejet med Kvindfolk.

Sigvard.

Han har vist kigget for dybt i Kruset — og Vinen var stærk i Aften.

Bilvise.

Er jeg drukken, saa har I et Ordsprog, at det er af drukken Mund, man skal høre Sandheden.

Sigvard.

Vist er I drukken, — og Ordsproget er et godt Ordsprog — og Vinen var af en god Aargang, synderlig den sidste — husk paa, at Kældermesteren faar min Tilfredshed formeldt, — og at der bliver sendt til Brudeparret af det samme Fad . . . Nej, — hvad vi kom fra — jeg vilde kun gøre mig til Nar med mine graa Haar, hvis jeg paa den Maade vilde behage unge Kvindfolk.

Bilvise.

Intet mindre. I er af en stærk Stamme. Danske Konger ere Mænd endnu, naar Andre gaar i Barndommen, siges der. Og I — med gunstig Forlov — skulde

vel, om det lystede eder, baade kunne begaa og forvolde alle Elskovens Letsindigheder.

Sigvard.

He, mener I det? he, he! — Og hvad mener I om Frogerthe? Hende kunde man vel lide paa?

Bilvise.

Jeg skulde tro det. — Kong Hagbard har ikke sendt eder en ilde Gave, det viser stor Tillid til eders Sindelag og en fredelig Vilje —

Sigvard.

Ingen Fred med mine Sønners Bane!

Bilvise.

Visselig ikke! Gud forbyde, at jeg skulde raade min Konge til en uskikkelig Fred. Der vil mer til, end at række

en aaben Haand frem; luk Haanden, og det om en velfyldt Pung! Sikkert er han villig til at give en sømmelig Bod. — og I veed nu, at i det nye Skatkammer er der Rum —

Sigvard.

Flere Vers af den gamle Vise! Ti om ham, og gør mig ikke hidsig i Aften!

Bilvise.

Saa heftig — og I skulde ikke være en ung Mand trods Aarene? Den der hader, kan ogsaa elske.

Sigvard (ler).

Ah! løb det der ud! — I er en Gæk, er I . . . Men det er Tid at gaa til Ro — giv mig eders Arm! I Bryllupsfolkenes Loft er der slukket. Hør, I husker nok imorgen at lade dem bringe et Par Ankere Vin af den bedste, ikke af den sidste, vi fik skænket iaften, for den var bansat tynd, jeg kan mærke det paa Knæene; det slaar sig altid paa Knæene,

naar de Skælmer af Tappere har blandet Vand i Saften, —
de tror nok ikke, jeg kan taale Noget længer.

(begge ud tilhøjre.)

(Henimod Slutningen af denne Scene bliver Signes Bur oplyst indenfra, og man hører atter Sangen, som vedbliver, medens Scenen staar tom.)

Den Jomfru gik saa mod i Hu
alt langs den brusende Strand;
og der fandt hun den Fisker god,
trak Baaden sin paa Land.
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

„Og hør du goden Fiskere!
hvad jeg dig spørge maa:
Saae du ikke en Kongesøn
at synke i Bølgen blaa?"
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

„Fisket har jeg den lange Nat,
men ingen Fiske faa't.
Men jeg haver fundet den Kongesøn,
han ligger udi min Baad."
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

Hun bad ham sige hendes Moder Godnat,
dertil de Søskende smaa,
saa tog hun Liget i sin Favn
og kyssed de Læber blaa.
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

Favned hun ømt det kolde Lig
og minded saa mildt dets Mund,
og hvo der vil skille de Tvende,
søge dem paa Havsens Bund.
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

Den onde Terne gid hun faa Ve,
som Aarsage gav dertil!
gid Alle de faa Last og Spe,
tro Kjærlighed adskille vil.
Bølgen bar saa stolt en Svend til Strande.

(Under det sidste Vers komme Bølvise og Gyrithe ind i Forgrunden fra Venstre. Hun har Bind om Kinden, hvilket dog kun lidet ses, da hun er tæt indhyllet i en graa Kappe, som hun har trukket op over Hovedet.)

Fjerde Optrin.

Bølvise, Gyrithe.

Gyrithe.

Gud velsigne de kære Smaapiger! Nu tror jeg dog, de har skraalet af. Saa har vi dem snart. Gaa du til Byen.

Bølvise.

Var det dog ikke bedst, du undveg dem? En Brud, der løber om paa sin Bryllupsnat —!

Gyrithe.

Det viser just, hvad vi ofre for Alles Vel. Ingen vil mistænke os for at løbe med løs Snak og pønse paa Nogens Ufærd inat.

Bølvise.

Gyrithe, du er en stor Kvinde! Du og ikke Signe burde være Kongedatter.

Gyrithe.

Kongedatter? Nar! Dronning skulde jeg være. Og ikke er det min Skyld, men min onde Skæbnes og Signes, at jeg ej fejrer Bilager med Kong Sigvard i Stedet for med dig.

Bølvise.

Hvad siger du? Gyrithe!

Gyrithe.

Ja, ja! du vil lære at skønne paa din Lykke. Men nok om det! Se der: — Fra Højelofts-Svalen kommer jeg let nok ned pra deres Svale, og der er jeg kun ved Tæppet skilt fra dem. Værst er det med Maanen, som kaster min Skygge paa Tæppet, naar deres Lys slukkes. Men jeg er forsigtig. Den svageste Hviskken vil jeg kunne høre. Hvem dette brystløse Væsen i Skørter er, skal vi faa at vide inden en halv Time. Er det en Terne med hemmeligt Bud fra Hagbard, saa er Spillet let nok, men have vi med Hagbard selv at gøre, da faa vi Brug for alle Sværd og Skjolde. Skynd dig derfor til Bys.

Bølvise.

Mand eller Møl vi vil sende den Skalk en ond Drøm, som der først vaagnes af i min dybeste Taarnkælder.

(ud tilvenstre i Baggrunden.)

Gyrithe.

Jeg hører dem, og her skal de finde mig som løse Nonner, der løbe paa Abbedissen.

Femte Optrin.

Gyrithe, Ternerne komme tilbage.

Regisses Stemme

(i Baggrunden tilhøjre).

En galen Elskovs Vise, forstaar sig, til at skylle Munden efter det sure, grædelige Tøjeri.

Gudrun (synger).

Guldborg! Guldborg! love du mig
— udi Løndom! —
til ét halv fejre Land saa fører jeg dig.
— Denne Mø var mig tinget i min Ungdom.

(Ternerne synge de to Omkvæd med.)

Jeg skal føre dig til det Land,
— udi Løndom —
som dig kommer aldrig Sorg paa Hånd!
— Denne Mø var mig tinget i min Ungdom.

Jeg skal føre dig paa den Ø
— udi Løndom —
som du skal leve og aldrig dø!
— Denne Mø var mig tinget i min Ungdom.

Der gror ikke andet Græs end Løg,
— udi Løndom —
der synger ingen anden Fugl end Gøg!
— Denne Mø var mig tinget i min Ungdom.

Der rinder ikke andet Vand end Din
— udi Løndom —
Tro paa min Tale, Allerkæreste min!
— Denne Mø var mig tinget i min Ungdom.

Regisse.

Pokker tro dem Alle sammen! Og har han endda ført En derhen, saa skal han nok gøre Been og lade dig sidde.

Gyrithe (træder frem).

Syng ikke saa gladelig, at du ikke skal græde inden Gry.

Gudrun (farer angst tilbage).

Hvad, Gyrithe!

Regisse.

En Brud, der løber om paa sin Bryllupsnat som et andet Spøgelse!

Gyrithe.

Der er Fler end Spøgelser, som inat slikke Maaneskin uden Døre. Eller vil I bilde mig ind, at I gaa til Sovesalen?

Gudrun.

Vi har ikke bedt dig om at gaa med os.

Gyrithe.

Det vilde jeg ogsaa have ondt ved. En gaar til Lunden, en Anden til Abildgaarden, En til Mølle-Dammen og En til Kæmpehøjen — men alle gaa I hen, hvor eders Kærester vente jer, og den, der Ingen har, ser sig om efter En.

Regisse.

Gaa du hjem og pas din Mands Seng. Og hvis Nogen af os faar Hjælp til at rede sig et Mos-Leje, saa vil din Dyd ikke tage Skade deraf.

Gyrithe.

God Nat! jeg vil blot raade jer til ikke at rede for langt herfra. Og hvis eders Helt ikke lægger et draget Sværd imellem sig og jer, saa lad ham i alt Fald tage det med og ikke lægge det for langt fra sig.

Gudrun.

Hvad er det for Gaader? Du er saa uhyggelig.

Gyrithe.

Kort at melde: Hagbards Vikinger skal være landede i Aftenstunden, og det rører sig underlig i Fjordskovene. —

Første Terne.

Hvem siger det?

Anden Terne.

Hvorfor stødes der ikke i Lur?

Fjerde Terne.

Hvi træde ikke Krigerne under Vaaben?

Gyrithe.

Ingen Larm maa ske, — de maa ikke vide, at vi er underrettede. Der skal være Forræderi midt iblandt os. — Enhver skal vare sin, nu veed J det. Vær altsaa i Rosenlunden, saa nær, at J kan høre mig. Og naar jeg kalder jer til Sovesalen, saa kom med eders Mænd, for vi trænger mere til dem end til jer.

(gaar ud tilhøjre.)

Regisse.

Hun vil blot skræmme os.

Gudrun.

Skulde det være Frogerthe, hun mente?

Første Terne.

Men det er dog bedst at gøre, som hun sagde.

Gudrun.

Jeg skal ikke løbe for langt, det er knap, at jeg nu tør gaa ud til Taarnet, hvor Erik venter mig.

(Alle ud tilvenstre.)

Fjerde Optrin.

Forhænget mellem Svalen og Buret trækkes tilside af Hagbard (Frogerthe). Man ser ind i det oplyste, pragtfulde Sovegemak, hvori en stor, udskaaren Seng, omhængt med purpurne Sperlagen og opredt med blaa Silkebolstre og guldstukne Tæpper . . . Bjørneskind paa det tavlede Gulv. Ved Sengen et lille Bord med Bagværk og Sølvkande og Bægere. — Forhænget bliver saa vidt aabnet under Scenen, at en Del af Værelset ses og en bred Lysstribe falder ud midt over Svalen, som dog for største Delen er maanebelyst.

Signe og Hagbard træde ud paa Svalen.

Signe.

Hvor svalt!

Hagbard.

Dog mild tillige er Natteluften her
at aande!

Signe.

Og dens Søster: — Fuldmaanens Skær —
slægter den paa: saa dæmpet og klart i samme Stund.
Det bader mine Øjne, som blændtes mangelund
af Vogkjerter og Fakler.

Hagbard.

Mon ikke det var bedst
at lukke dem i Blunde?

Signe.

Efter en saadan Fest
maa jeg først mig samle.

Hagbard.

Det er ej længer Kveld.

Signe.

Nej! jeg kan ikke sove, men drømme kan jeg vel.

Hagbard.

Saa vil I være ene?

Signe.

Hvad falder eder ind?
Nej — bliv her, Frogerthe! Sid hos. — Hvor eders Kind
dog blusser! Skønt i Maaneskin Alt synes mere blaat,
den kappes med en Rose. Har I det ogsaa godt?

Hagbard.

Jo, Tak!

Signe.

Haandeu ryster — det er da ikke Kolden?
I har jo maattet vandre en Nat hel og holden
i Skov, hvor Elverpiger drive deres Leg.
Vi gaa til Sengs, kære! — se, nu bliver I bleg.
Hvor jeg var ubetænksom, jeg skammer mig ret.

Hagbard.

Jeg er saa karsk som Nogen.

Signe.

Men I maa være træt
i det mindste.

Hagbard.

Ingenlunde! jeg tror just som I,
jeg har bedst af at være ude i det Fri.

Signe.

En Kappe vil jeg hente.

Hagbard.

Lad mig! eders Terne
betjener I!

Signe.

Nej Gæsten, og det gør jeg gærne.
I veed jo slet ikke, hvor I kan finde den.
Sid her ganske rolig, jeg kommer snart igen.

(ind i Sovegemakket.)

Syvende Optrin.

Hagbard (ene).

Og jeg har troet at elske! men naar jeg elsked ej. —
hvad drog til fremmed Maal mig ad ubekendt Vej?
Saaledes drives Stæren for første Gang fra Nord
til varme Søndenlande hvor idel Roser gror.

Men jeg vender ej hjemad paa Trækfugle-Art, —
jeg vil kun aande Roser, om end de dræbe snart.
Som denne Sommernat vorde mit hele Liv!
og blev det den alene, — jeg vil kun bede: giv,
giv Alt hvad du rummer indtil den sidste Draabe,
hvad end ej jeg kender og vover knap at haabe,
lokker ad, naar det fjærnes, — men træder det mig nær,
holder det bort, for ikke med stundesløst Begær
før Tiden at nyde, hvad der endnu kan reste;
maaske jeg ogsaa skuffes, og dette er det bedste.
Min Gud! hvilken Møl som formet i mit Hjærte
til helt ud at fylde det — hver en Krog og Vig.
Nej, aldrig har jeg tænkt, en Pigesjæl var slig!
Hun kommer — ti Hagbard! og tal du, Frogerthe!

Ottende Optrin.

Hagbard, Signe. Gyrithe træder fra Højeloftssalen ud paa Altanen over Svalen.

Signe.

Svøb jer i denne Kaabe, den er af Edderdun,
varm, blød, og let dog: mig er den lidt for lun.

Hagbard.

I forkæler mig!

Signe.

Kom I for at hærdes herned?
Hvad tykkes jer om Danmark?

Hagbard.

Her er en Dejlighed
som intetsteds ellers. Det tør jeg vel besværge.

Signe.

I er van at se Maanen skinne paa høje Bjærge;
føler I ingen Hjemve?

Hagbard.

Jeg savner Intet her!

Signe.

Mig gaar det helt sælsomt: naar jeg i Maaneskær
ved Sengetid sad ude, da flakked mine Tanker
som rorløse Skibe — nu har de kastet Anker
og ligge stille flokked' i Tilfredshedens Hávn.
Selv disse Vemods-Triller vække ej mer mit Savn
som før.

Hagbard.

Blot jeg vidste den Sangfugl sit Navn,
saa skønt hørte jeg aldrig!

Signe.

Har I ej Nattergale
i Norge?

Hagbard.

Nej Fyrstinde! jeg har kun hørt Tale
om dem som og om Roser, der dufte her i Krans
om eders Bur, hvor Skønhed tryller Sind og Sans.

Signe.

De to høre sammen, og det er Skjaldekunst,
at Nattergalen bejler med Sang til Rosens Gunst.
Det har jeg ogsaa troet paa som en liden Pige;
nu veed jeg det bedre: Lige giljer Lige.
Om Duen ret aldrig Durikken saae,
om ham dog hun drømmer, ej om en Krage graa.

Hagbard.

I tror da, man kan elske, hvad knap man kan ane?

Signe.

Hvad kvad I nys om Svava og Helge Hundingsbane!
„Jeg kendte af jer kun Heltens Ry,
da jeg kaared eder til Mage;
det fløj over Land som en Kongeørn,
over Sø som en jærnskællet Drage —
og eders Lige den veed man ej.“

Hagbard.

I mindes vel, skøn Jomfru.

Signe.

Der falder stundom Ord,
de klinge saa fortrolig, at fast man høre tror
sin egen Sjæls Tale kun med en fremmed Røst —
de glemmes ej.

Hagbard.

Fyrstinde! spørger jeg altfor trøst,
saa tilgiv! Jeg mangler Fortrolighedens Ret.
Men vel gad jeg vide, — hvilken Mand er det,
hvis Lige ej kendes? Dog som sagt, maaske
I helst fortier Navnet.

Signe.

Nej, nu maa jeg le!
Fra Vinbjærget I kommer at indkøbe Vin!
Ej Hagbard sin Lige har nord for den tyske Rhin;

og den for sønden findes mangt Guld, men lidet Jærn,
siden de Amelunger er uddøde i Bern.
I smiler! — veed I Nogen, der gør ham Rangen stridig?
Sig frem!

Hagbard.

Ak, jeg tænker kun paa, hvor saare smidig
Elskoven veed at sno sig til Maalet, selv der,
hvor ingen Sti er banet. Som I har Hagbard kær,
saaledes han eder.

Signe.

Det tror jeg ingensinde.

Hagbard.

Han elsker eder blindt, som han elsker iblinde.
At sine bedste Venner han vog i blodig Fejde,
ham lidt kun bekymrer; men han maa sig bebrejde
hver Dag, at eders Brødre faldt for hans Hævnersværd.
Man ser ham sidde yderst paa skumvaade Skær
og stirre ud, hvor Havet mod Sky sig monne højne
og skjuler fjærne Sjølund, did er hans Tanker fløjne.

Bevidstløs han sukker hen for sig eders Navn,
mens jærnklædte Arme han aabner som til Favn.

Signe.

Men træt af kun at tale til Vinden, og den tomme,
vigende Luft at favne, lod han nu eder komme
herhid? I skulde skildre hans Tilstand og granske
mit Sindelag? siig mig, er det ej saa?

Hagbard.

Ej ganske.

Han gav mig intet Ærind.

Signe.

Und min Fortrolighed
Gengældelse Frogerthe! siig mig det Alt! jeg veed,
han anholdt hos Fader om min Haand forgæves.

Hagbard

Det volded hin Blodskyld, og den kan aldrig hæves.
Ung Hagbard sig føjer i Forsynets Vilje:
han monne Kongens Datter af Bretland gilje.
Hende bedes de Bejle baade fra Øst og Vest,
men Hagbard, min Herre, anstaar dem bedst.
Hun ventes nu til Norrig, og jeg skal gives hende
til Terne: derfor sendtes jeg hid, om jeg kan vinde
lidt Indsigt i Sløgder, og hvad for Piger smaa
sig sømmer bedst, og ikke ret som en Taabe staa
for den bretlandske Dronning.

Signe (springer op).

Lære han selv at sy!
Saa Mænd veed, han tjente med Uret sit Ry!
Jeg tænker, Heltesindet staar overalt sin Prøve,
og Mands Mod og Hjærte skal Storværker øve
ej blot udi Krige — overalt hvor det gælder.
Er det en Mand, der elsker? Slig Kærlighed ej heller
jeg „God-Vilje“ kalder, men viljeløst Begær.
Ej Helge Hundingsbane han kommer just nær!
Hvis Helge og hans Svava skal genfødes snart, —
i os ej det bliver, saa meget staar mig klart.

Var jeg saa sandt i hans Sted, havde jeg God-Vilje
til Nogen, mig nægtedes, jeg skulde hende gilje
trods Slægt og Frænder; med Magt eller med List
til hendes Bur jeg skaffed mig Udgang forvist.
Men om de Mænd, vi elske, kun til at sukke naa,
hvad Under, at vi selv kun paa Graad os forstaa!

Hagbard.

Det klager I med Rette, skøn Jomfru! fordi
er det mit Raad, Fyrstinde: I gøre eder fri
for alle Elskovs-Tanker. Nu — om I synes saa,
vil vi til Ro os føje.

Signe.

Ja, Kære! altfor raa
og klam er Natteluften, og disse Roser rundt
omkring saa sødlig dufte, det gør En hjærteondt.

(De gaa ind i Sovegemakket, for hvilket Hagbard trækker Forhænget til.)

Niende Optrin.

Gyrithe

(ene paa Altanen over Svalen).

Saa er jeg helt bedragen! slet ingen Ting holdt Stik
af Alt, hvad jeg haabed. Denne forløbne Svik
har ført mig bag Lyset. Min hele Nattevagt
har ej engang saa meget mig i Erfaring bragt,
at jeg deraf kan skære den norske Tøs en Fløjte: —
den rene, pure Sandhed har hun jo talt — den Tøjte!
Jeg havde heller set den skinbarlige Gam,
selve den lede Satan, skyde hin Terne-Ham
og vise sig hos Signe, med Horn, Hov og Svans,
var jeg end død af Rædsel og kommen i Djævledans.
Saa vidste jeg dog Noget . . . Her staar jeg som en Nar.
Men at jeg Bryllupsnatten saadan forpasset har
herude for at lure i Dug og Maaneskin, —
det skal hun mig betale — og saa min hovne Kind,
og det Silkesærks-Ran. — Tys! hvad er det? giv Agt!
hvilket Skrig! Sancta Virgo! lønner sig dog min Vagt!

Tiende Optrin.

Signe og Hagbard.

Signe

(uden Overkaabe, styrter ud af Sovegemakket).

Ve! ve mig!

Hagbard

(med en fin Ringbrynje paa, springer efter hende og afskærer Vejen til Trappen).

Signe, kære!

Signe

(trækker sig tilbage i det forreste Hjørne af Svalen).

Stands! hvad har I vovet!

I er ingen Kvinde!

Hagbard.

Nej, Gud være lovet!

Signe.

Føjer I Spot til Frækhed? Alle Helgen! en Mand,
forklædt, ved Nattetide i mit Gemak!

Hagbard.

Vel an!

Det er min Brøde — døm mig.

Signe.

Det bøder I paa Stejle.

Hagbard.

Saa stræng er ingen Kvinde mod den, der kun vil bejle.

Signe.

Galgen I haver giljet paa denne Vis.

Hagbard.

Saa stille!

Ej højrøstet! I angrer, og da er det for silde; —
vi dele Skæbne sammen.

Signe.

J mener mig beskæmmet
naar J paagribes her, J, en Navnløs, en Fremmed?
Da maatte let den agtes, danske Jomfruers Ære,
om ej engang den mægted slig Skin-Skyld at bære,
og J veed kun lidet, hvor Signes Navn straaler,
naar J tror, at det ikke saa svag en Skygge taaler.
Trodser J end?

Hagbard.

Saa kald da.

Signe.

Bekend, hvem J er.
Fortabte! Før de Andre jeg vil dog kende jer.
Men haab ej paa Medynk.

Hagbard

Fyrstinde — tilgiv!

Signe (svagere).

Der gives eet Navn kun, kan frelse eders Liv.

Hagbard (stolt).

Nej der fejler I storlig. Mig frelser — dette Sværd.
(river et Sværd ud af Ringbrynjen, hvori det uden Skede er stukket ind.)
der smededes ej Plader, det jo som Silke skær.
Der hvæssedes ej Klinger, bide min Brynje blaa.
Saa Mænd veed, Jomfru Signe, — mig lader de vel gaa.

Signe.

I praler og I truer — vel! da maa Prøven gøres.
Eller sig, hvad I hedder.

Hagbard.

Jeg ønsker ej at høres,
men viser mig langt heller som den just, jeg er.
I skal tilfulde kende, hvo der har gæstet jer,
derfor staar jeg jer inde! I skal ej længer spørge,
men mange Fæstemøer i Danmark vil sørge.

Jeg sværger jer, skøn Jomfru! — og agt vel paa mit Ord! —
stod de Skulder ved Skulder indtil Isørefjord,
jeg hug mig dog igennem, men hug mig og tilbage,
eder, stolt Signelille! for Haading at tage,
om ej I vil mig ægte — det blev da eders Løn!

Signe (svagt).

Hvem er I? — Skrækkelige?

Hagbard
(rolig, idet han stikker Sværdet i Brynjen).

Hagbard, Hamunds Søn.

Signe (kaster sig om hans Hals).

Hagbard! min Helt — min Herre!
(viger tilbage).
Ve os, hvad vover du!

Hagbard.

Kun hvad du vilde selv jo.

Signe.

Spot ej! jeg skælver nu.

Hagbard.

Hagbards Brud, og skælve!

Signe.

Ene blandt svorne Fjender!
Hvis Nogen saae dig, Elskte! hvor den Jærnbrynje skinner!
(omfavner ham heftig og trækker ham ned paa Bænken.)
Saaledes! skjult af Signe!

Hagbard.

Du har i din Alkove
en langt sikrere Tilflugt. Du var træt, vilde sove.

Signe.

Nu sove! — sove? — Falske! Hvad mener dette Smil?

Hagbard.

At længe nok vi talte.

Signe.

For længe! vel en Mil
vi burde have vundet. — Kom da!

Hagbard.

Du vil fly?

Signe.

Vented du Signe frygtsom?

Hagbard.

Se der, den mørke Sky,
den har Uvejr i Følge.

Signe.

Ogsaa vi faa vel Følge, —
saa meget bedre! Vejret vil Flygtningene dølge.

Hagbard.

Modige, stærke Pige! men dine blide Kaar
har ej dit Legem hærdet.

Signe.

Sabel jeg har og Maard,
vi skal ingen Nød lide. Min Kleppert, Blaklille,
gaar paa Græs i Vænget, og skønt den kun er lille,
er den stærk, tro og trøstig; jeg binder Skind om Hoven,
den bærer vel os begge gennem Tremile-Skoven.

Hagbard (lidenskabelig).

Signe, min Skat!

Signe.

Lad være — til vi af Land er rømt.

Hagbard.

Saa skønt begyndte Natten — som jeg har aldrig drømt.
Maa vi nu flakke Resten om paa den vilde Hede
i Storm, Regn og Torden! Brudekamret staar rede.

Signe.

Hvad vil du?

Hagbard.

Blive — nyde! — Naar kommer den igen
den Undernat!

Signe.

Du raser!

Hagbard.

Nej; jeg maa tjene end
en liden Stund som Terne.

Signe.

Et Lidet kan forraade
din Svig.

Hagbard.

Hør nu! din Fader skatter mig overmaade,
ja han elsker endogsaa — Frogerthe mener jeg.

Signe.

Skamløse! som du spaser!

Hagbard.

Vist saa! han venter mig
alt længst i Rosenlunden.

Signe (ler).

Det havde jeg forsvoret!
Graa Haar og Elskovs-Stævne!

Hagbard.

Han er mig ej paa Sporet.
Jeg havde Held at frelse hans Liv paa denne Jagt;
og snart, skulde jeg haabe, har jeg saavidt det bragt,
at han undværer nødig mit Selskab, og klog, —
naar Alt aabenbares — ombytter med en Maag
den mandhaftige Terne, hvem han ej fik til Frille,
gav hun end halve Løfter, og lod fast, som hun vilde.

Signe.

Fortrøster du paa Lykken?

Hagbard.

Hun stod mig hidtil bi,
mer end jeg turde haabe. Hun gav mig Udgang fri
til Signes Sovekammer: — se, hvor det festlig lyser!
det byder os velkomne.

Signe.

Jeg usalige!

Hagbard.

Du gyser?
Hvi saa?

Signe.

Hvad vil du? Hagbard! hvad lokker du mig til?

Hagbard

Det Bedste kun vil jeg — hvad Godvilje vil.

Signe.

Nej, nej! kan du som Bejler for min Fader staa
og bede om, hvad forud du tog alt?

Hagbard.

Jeg maa!
Kom, det er sent paa Natten.

Signe.

Agt paa min Bøn, min Graad!

(fjærn Torden.)

Hagbard.

Kan du lade mig ude, mens Duggen driver vaad,
da Uvejr sig nærmer, — Tordenen — kan du høre?

Signe.

Den truer!

Hagbard.

Nej, den maner: søg Ly inden Døre.
Kan i min Arm du skælve?

Signe.

Der — allermest der!

Hagbard.

Jeg kan mig selv værge og den, jeg haver kær!
Dig skal slet Ingen røre!

Signe.

Jeg frygter Himlens Vrede.

Hagbard.

Har ikke selve Skæbnen lagt Alt for os tilrede?
Ved Tærsklen her udmunde Hagbards og Signes Veje, —
een Sti er for dem begge bort fra Buret afsat.
Du maa saavel mig unde dit Kammer og dit Leje!

Signe.

Saa er jeg din, du Kække! — et Liv eller en Nat,
det raade Gud!

Hagbard.

Nej evig skal vi hinanden eje!
(De gaa ind, Forhænget drages for.)

Ellevte Optrin.

Gyrithe

(som under det Foregaaende har ligget paa Knæ paa Højelofts-Svalen og spejdet gennem en Sprække, hæver sig lidt og strækker Armene mod Himlen).

Vor Frue! dig jeg vier en ny Vox-Kjerte
saa tyk som Pille.

(rejser sig.)

Nu. — liden Frogerthe!
den Kindhest, du gav mig, skal en Helhest dig blive! —
At ej de flygted sammen, det monne dem indgive
Gud den al-vise, at i sin egen Snare
Synden kunde sig hilde, — sin Fulhed aabenbare.

(gaar nogle Trin ned ad Trappen til Svalen; standser og lytter.)

Der kasted han sin Brynje; de har Hast, de to Sjæle!

(betænker sig.)

Ja, — det maa voves! Hans Vaaben vil jeg stjæle. —
først da er Fælden lukket. Jeg hørte, hvad han svor,
og denne galne Nordbak er Mand for at holde Ord.

(Lyset slukkes i Kamret efter at være flakket op et Par Gange. Skoven formørkes og strax efter hylles hele Scenen i Mørke.)

Ret saa! med hastige Læber, som pusted fejl af Iver,
slukked du Lyset, Hagbard! Hav Tak, du Aand, der driver
de mørke Skyer for Maanen, at længer ej du rasted!
Se, hvor sig Alt forener, naar Nogens Lod er kastet.

(gaar helt ned paa Svalen.)

Ej! hvad jeg alt erfor nu! Der gaar den gamle Drot
og venter Stævnemøde. Hvilken Spe og Spot,

naar jeg i rette Tide slipper det Rygte løs.
I Timer har han fuldbragt — slig Skørteklædt Knøs —
hvad jeg slet ikke evned, — en velskabt Kvinde,
der kendte alle Kunstgreb og spared ingensinde;
Runer endog jeg risted paa Æbler i hans Skaal. —
dem opdaget Signe; — det gav et Kjæremaal;
nær havde hun mig jaget, hun skældte mig en Svik —
Nu er Gengældelsens Time og Hævnens Øjeblik.

(Hun drager sine Sko af. Lytter længe, og forsvinder ved et Hjørne af Forhænget. I det samme kommer Kong Sigvard ind fra venstre. Tordenen nærmere.)

Tolvte Optrin.

Sigvard, snart efter Gyrithe.

Sigvard (ene).

Det trækker op. Hvis ikke hun kommrr hurtig, maa
jeg søge Ly alene. Fordømt! at narres saa
for denne Nat, da Maanen gjorde den grønne Skov
til et fortryllet Fe-Slot . . . Jeg ser dog, Gud ske Lov!
at de har slukket Lyset. Blot Signe havde sovet,
det kære Barn! Frogerthe holder nok, hvad hun loved.

Hun er mig huld, den Stolte, — det saae selv Bilvise.

(Gyrithe sniger sig ud paa Svalen.)

Der er hun selv, Godvilje i Gerning at bevise, —
Frogerthe!

Gyrithe
(standser ved Foden af Trappen).

Hvem kalder?

Sigvard.

Tys! det er mig.

Gyrithe (nærmer sig).

Jeg vilde
just søge eder, Herre! i Lunden.

Sigvard.

Det er silde.
Lang faldt mig Vente-Tiden.

(lukker Gitterlaagen op.)

Gyrithe.

Kunde ej slippe bort
før nu.

Sigvard (lægger Armen om hende).

Kom da, min Pige! den Sommernat er kort.
Hvad fejler eders Kind dog, har Gyrithes bragt Smitte?

Gyrithe.

Ja. Halsbrynde for Tandværk.

Sigvard (træder tilbage).

Ha! er det jer. Gyrithe!
Saa frækt tør I mig haane!

Gyrithe.

Vist ej. min Drot! jeg vil
ikkun forklædt mig nærme. I ynder Mummespil
og elsker jo Forklædte.

Sigvard.

Hvad skal den Snak dog sige!

Gyrithe.

I har jo hidtil taget et Mandfolk for en Pige,
men denne Gang tog I en Pige for en Mand,
da I kaldte mig Frogerthe.

Sigvard (for sig).

Hun er fra sin Forstand!
Sligt skal man tage varsomt! (højt.) Min ædelige Frue,
vil I ej heller søge til eders Højlofts-Stue?

Gyrithe.

Ak, jeg har ikke Stunder!

Sigvard.

I har Søvngænger-Syge.

Gyrithe.

Søvngængeren gaar sikrest.

Sigvard.

Ja vist! men se, — en Byge
i Opkomst.

Gyrithe.

Forventes dens Nedkomst med Regn?

Sigvard (for sig).

Disse Spidsfindigheder er mig et farligt Tegn!
Hun maa paa andre Tanker. (Højt.) Hvad monne her I øve?

Gyrithe.

Se for alle de Blinde og høre for de Døve.

Sigvard.

Hvad har I hørt, hvad saae I?

Gyrithe.

Elskovs-Sladder døjed
mit Øre indtil Mæthed, ej heller fasted Øjet: —
Hagbard i Signes Arme!

Sigvard.

Det har I skændig løjet,
Bagvaskelsen I bøder!

Gyrithe.

Vidnesbyrdene bær'
jeg hos mig.
(kaster Brynjen for hans Fødder.)

Sigvard (tager den op).

Hvad er dette! en Jærnsærk, — et Sværd!

Gyrithe.

Hans Vaaben, dem jeg monne med Livsfare stjæle
i hendes Sovekammer; henslængt paa Gulvets Fjæle
de laa tæt ved Sengen. De tvende havde sammen
saa udsøgt en Moro og saadan yppig Gammen,
at let man havde stjaalet dem Sengetæppet bort.
Saa vist vi kan ham fange.

Sigvard.

O Skændsel! evige Tort
for mig, mit Hus og Rige! — Men Hævn skal jeg faa.
Voldtagen maa hun være —

Gyrithe.

— om just med Vold —

Sigvard.

Hun maa.
maa Kvinde! vil du sige, at hun med fri Vilje —
da løj du Alt!

Gyrithe.

Vist ikke! jeg famled over Tilje
saa ivrig efter Brynjen, at lidet jeg gav Agt —
dog tykkes mig, hun jamred —

Sigvard.

Det er, som jeg har sagt.
O Usling, Røver, Morder! nu skal din Time slaa.

Gyrithe.

Kun raader jeg for alting, stille til Værks at gaa,
at ikke han skal undfly.

Sigvard.

Ja, ja.

Gyrithe.

Hvo veed desuden, —
hans Mandskab kan komme til Gildet ubuden,
hvis det i Nattens Mørke rykked Kongsgaarden nær.

Sigvard.

Hvad siger du? ja rigtig! imellem Lundens Træ'r,
det rørte sig helt sælsomt; og mest hvor der var tættest.
Vi er fortabt!

Gyrithe.

Vist ikke! Jeg tænker det var rettest,
I gik til Borgestuen, som Kæmper inde drikke,
og førte dem til Buret. Midlertid vil ikke
jeg heller være ledig: — en anden Skare skal
igennem Salen trænge ind i hendes Hal.

Sigvard.

Hvor skulde Folk I finde? paa nær hine Faa
i Borgstuen og Vagterne Alle jo sove maa,

spredte i deres Kamre, dertil af Vinen øre;
vi tør Allarm ej blæse, intet Anskrig gøre,
hvorledes da dem vække og samle?

Gyrithe.

Mit Ord
være jer nok! Jeg stamper dem væbnet op af Jord.

Sigvard.

I er en sælsom Kvinde! . . . Men hvis hans Folk er nær,
har vi kun ringe Styrke.

Gyrithe.

Jeg rejser jer en Hær.
Min Husbond har i Byen de Borgere budt op
og Landfolket stævnet; en mandstærk Trop
staar rede, blot I lader en Dreng ride derover.

Sigvard.

Saa har I tænkt og handlet for alle os! Jeg lover
rigt at lønne eder, hvis ej det er min sidste
denne Nat fuld af Rædsel. Helst maatte Hjærtet briste,
før jeg min Datters Skændsel maa for Lyset drage,
og dyrt købe Hævnen — men en Hævn uden Mage.
Jeg gaar. Husk, Gyrithe! eders Folk vare I maa:
han skal levende tages!

Gyrithe.

Jeg kan det vel forstaa.

(Sigvard ud tilhøjre.)

Trettende Optrin.

Gyrithe, siden Ternerne og Hirdmænd. Hagbard og Signe i Kamret og paa Svalen.

Gyrithe (ene).

Den Dovehals er ene, — Krigsfolkene hans
er Hjærnespind, men Faren giver mig større Glans.

Saa frem da, hvad der skjules blandt Rosenlundens Træ'r!

(hurtig ud tilvenstre. Strax efter høres hendes Stemme.)

I Terner! hej! hvor er I? Det bliver et Herrens Vejr!
Guldborg, Regisse! jo I er mig de rette
at løbe saadan ude med eders Hoste! Mette!
Marie, Gudrun, Karen! er Kirsten ogsaa med?
til Sovesalen med jer! det er det rette Sted.

(Burets Kortside oplyses et Øjeblik af Fakler; dæmpede Fodtrin.)

Ternernes Stemmer (fra Skoven).

Nu kommer vi, her er vi!

Hagbards Stemme (i Kamret).

Hør! hvad er det for Raaben.

Signes Stemme.

Det er kun mine Terner.

Gyrithe,

(sagte, idet hun kommer ind fra højre, fulgt af ti Terner og ligesaa mange Hirdmænd.

Frem! Laagen er aaben.

Gudrun.

En Mand!

Første Terne.

Hos Jomfru Signe!

Regisse.

Hvis hun er Jomfru længer.

Hirdmanden Erik.

Hvem er det?

Gyrithe.

Ligemeget, naar snart blot han hænger.

Hagbard (i Sovekamret.)

Brynjen — hvor er den henne? og Sværdet.

Signe (ligeledes).

Kan det ligge
paa Svalen? det maa findes et Sted.

Hagbard (famlende ude paa Svalen).

Her er det ikke.

Signe (i Forhængets Aabning).

Vi er forraadte, Hagbard! hør disse mange Skridt.

(der stødes paa Døren med Stænger.)

Hagbard.

Et Sværd! — alle Helgen!

Gyrithe (raaber).

Ved Sanct Povel om sit.

Signe.

Sengestolpen!

Hagbard.

Vaer jer! mig væbner nu min Brud.

(Signe og Hagbard forsvinde i Kamret.)

Stemmer

(bag Kamret, efter at der atter er stødt voldsomt paa Døren).

Du stat op, Kong Hagbard! og gak til os ud. —

Terner og Hirdmænd.

Hagbard!

Gudrun
(kaster sig i Vejen for Erik, som vil gaa gennem Gitterlaagen).

Erik. Erik! det er den visse Død.

Første Terne
(holder sin Kæreste tilbage).

Ham imod stander ej nogen Kvinde-fød!

Erik.

Jeg maa!

Gyrithe.

Hvad! I frygte en vaabenløs Mand?

Hirdmanden Hans.

Hagbard er saarfast.

Gudrun.

Sværdene døver han!

Gyrithe.

Hør mig! I svinge Sværdet tre Gange avet om,
og stik dets Od i Jorden; — da maa det bide. Kom!

(Under dette lyder fra Buret en Knagen som af Noget der sønderbrydes, voldsomme Stød mod Døren og endelig Braget, da den slaas ind. Forhænget oplyses mat, Raab og Tummel.

Hirdmændene ile gennem den lille Have op mod Trappen.

Tumlen i Kamret voxer. Forhænget oplyses grelt, stærkt bevægede Skygger vise sig paa det.)

Fjortende Optrin.

De Forrige. Kong Sigvard fra højre. Bølvise fra venstre fulgt af mange Mænd med alle Slags Vaaben, Køller, Plejle, Leer o. s. v. Blandt disse Mester Gram, samt Borgeren og Bonden. Tilsidst Bilvise. Gyrithe staar ved Gitterporten. Ternerne sammentrængte i Forgrunden. Senere Hagbard og Signe.

Sigvard.

Hurtig! vi har ham sikkert!

Gyrithe.

I ser, jeg holdt mit Ord.
Og der kommer min Husbond.

Bølvise.

En Meute stærk og stor
jeg bringer jer, Kong Sigvard! til Mandbjørnens Hi.

(Han trænger med sine Folk ind i Haven.)

Gudrun (vrider sine Hænder).

Jeg sender ham i Døden, — ve, at jeg bad ham fri!
Sancta Maria! Gratia plena!

(I dette Øjeblik, da de forreste Hirdmænd naa op ad Trappen til Svalen, rives hele Forhænget ned af to Mænd, der, idet de styrte indefra vikle sig i dets Folder. Over det springer Hagbard ud, svingende den mægtige Sengestolpe. Bagved ham ses hele Kamret oplyst af Fakler, af hvilke nogle ligge brændende paa Gulvet. Sengetæpperne ere revne af den sønderbrudte Seng, Faldne ligge overalt. Signe i en Krog, som forstenet. Hirdmændene i Kamret standses ved at modtage en faldende Hovedsmand, som Hagbard just har slaaet ned. — Overraskelses- og Forfærdelses-Skrig. — Hirdmændene paa Trappen standse et Øjeblik. Den Forreste tumler ned, ramt af Køllen, og river et Par bag ved sig med. Hagbard naaer i et Par Spring ned i Haven, hvor han baner sig Vej henimod Gitterporten, efter at have fældet flere Hirdmænd. Signe løber ud paa Svalen.)

Sigvard (drager sit Sværd).

Du mine Børns Morder! før jeg din Flugt skal se, —
fæld ogsaa mig!

(gaar gennem Gitterporten ind i Haven.)

Signe.

Hagbard! Skaan min Fader!

(Hagbard hugger to Mænd ned og staar da foran Kong Sigvard. Han viger et Par Skridt tilbage og snubler derved over de Faldne. Mange kaste sig over ham med deres Skjolde, saa han forsvinder under Mængden af dem, der overvælde ham. — Signe falder om.)

Ve!

(Glædesraab.)

Sigvard

(idet han træder ud ad Gitterporten og stikker Sværdet i Skeden).

Lykønsk mig, Bilvise!

Bilvise,

(som er kommen ind under Kampen).

Jeg blev for gammel, Herre!
til „Gud ske Lov" at sige, naar Tanken er „desværre!"

Bølvise (i Haven).

Hej, Mester Gram!

Mester Gram.

Her er jeg, som Slag følger paa Skænd!
Ej, ej! min unge Springfyr! mødes vi her igen!
Kært er det mig til Kunder Kyndinge at faa.
Et fasttvundet Hampereb — om ej I vil forsmaa.

(Han og hans Knægte begynde at bagbinde Hagbard.)

Signe (kommer løbende fra Svalen).

O, bind ham ej!

Mester Gram.

Skøn Jomfru! lad det jer ej fortryde!
ikkun en stakket Time de Armbaand ham pryde.
Jeg svær paa, Vorherre løser op for ham snart
ved Hjælp af en Halskæde udaf samme Art.

Gyrithe.

Hvad gaar der af dig, Graaskæg! tror du, han slipper hjem
saa lempelig til Helved?

Bølvise.

Man føre Fangen frem!

(Hagbard føres bunden henimod Gitterporten. Hele Mængden trænger sig frem. Ternerne søge ængstelig efter deres Elskere blandt de Kommende.)

Regisse
(styrter hen til en af Hirdmændene).

Er du helskindet, Hansemand?

Hirdmanden Hans (omfavner hende).

Kom! føl kun efter.

Gudrun
(kæmpende sig frem mod Strømmen).

Hvor trænger jeg igennem!

Hirdmanden Hans.

Spar eders Smule Kræfter.
Han er ej blandt de Slagne. Da Nordbaggen faldt,
saae jeg ham staa ved Trappen.

Regisse.

Bliv! her se vi Alt.
(de stille sig i forreste Række.)

Gudrun.

Vor Frue være lovet! Ak, helst krøb jeg i Skjul.
Vor stakkels Jomfru Signe!

Regisse.

Hendes Dyd var nok hul!

Gudrun
(peger paa Hagbard, der nu er tæt ved dem).

Ak se! Silkesærken!

Regisse.

Paa Bryllupsnatten, Kære!
den kom, før man vented.

Gyrithe (til Gudrun).

Din Flid kom til Ære.
Hvad sagde jeg, Gudrun?

Regisse.

Du spaaede fejl, ved Gud!
Den var syet til en Brudgom, ikke til en Brud.

Hagbard (stilles overfor Kongen).

Saa mødtes vi, Kong Sigvard! kom jeg end sent til Stævnet.

Sigvard.

Vi mødtes! og tilfulde skal Alt blive hævnet.
At mine gæve Sønner hjembares paa Skjold,
var eders Værk. Nu tog J min Datterlil med Vold.

Hagbard.

Brødredrab jeg hævned, — god kaldes den Daad!
de blev af eders Sønner paa denne Niddings Raad
(peger paa Bølvise.)
forræderisk slagne; og var det Brud paa Tro
og Love, Herre Konge.

Sigvard.

Kan I jer ogsaa sno
fra eders anden Brøde? I har Uret vel lidt
ogsaa der, skulde man tro jer.

Signe (træder frem).

Det Svar bliver mit.
Ej Overlast leed jeg; min Vilje var saa fri
som god, — det vider Alle —

Sigvard.

Skamløse, ti!

(Hirdmanden Hans puffer og hvisker til Ternen Regisse; de le sammen, idet de se paa Signe.)

Hagbard
(idet han slider Baandene over).

Køter! med din Tæve for sidste Gang du leer!

(Han slaar Hirdmanden Hans til Jorden. Regisse skriger, de Nærmeste farer tilbage. Mange Mænd kaste sig bagfra over Hagbard.)

Mester Gram.

Jeg har, Gud være lovet! Bolte her og Fjer,
splinter-nagel nye, naar Strikker ej forslaar.

Gyrithe.

Ej Hagbard I binder uden med Signes Haar.

(Hun river Guldsaxen af Gudruns Bælte og klipper en ganske tynd Lok af Signes udslagne Haar.)

Med Forlov, liden Signe! denne kan vel undværes,
tør dog ej mer flettes eller opfæstet bæres.

(binder Lokken om Hagbards Hænder.)

Signe (grædende, vrider sine Hænder).

Bryd dem sønder, Hagbard! — jeg har vel fler igen.

Hagbard.

For mange Hunde bede dog Mandbjørnen, Den!
Mig hved denne Lænke. selv om mit Kød den skar.

(kysser Lokken.)

Sigvard (dybt bevæget, mildt).

O, Hagbard! nu ser I, hvor værd og dyrebar
er jer min Datters Ære! I taaler ingen Plet
selv paa dens ydre Klædning, der dog tager mod Tvæt.
Slig Styrke gav jer Harmen, den sprængte Baand og Bast
for Spotteren at dræbe; det gjorde I med Hast.
Men ak! I har ej heller denne Nat tøvet,
da I dens Sjæl og Legem selv traadte i Støvet.
I fremfoer mod Signe værre end hin, der haaned;
han pletted Ærens Slør kun, I har dens Liv ej skaanet.
I nænner ej at bryde forfængelige Haar, —
brød dog det spæde Blomster, oftere Rod ej slaar!

(Hagbard tier og ser beskæmmet ned.)

Signe.

Men I, kæreste Fader! hvi gjorde i os dette?
Hvi maatte I saa hastig med os gaa i Rette?
Saa brat som vort „Ja-Ord“ var ogsaa eders „Nej!“
Hvor kan sig Elskov stille, naar Vreden kan det ej!
Nidkært vilde I vogte min Ære; — o, i Fald
den syntes eder krænket, hvi kom I til min Hal
med Fakkelblus og hundred skadefro Blikke?
I vidste, at min Ære dødssyg mon ligge;
kom I den ømt at pleje? — o nej! med egen Haand
og raa Pøbelhænder rev I dens Klædemon:
Navn og Rygte, sønder, og jog den nøgen ud
paa alfare Veje i ondt Vejr og Slud, —
saa havde vel en Karsk selv sin Helsen tilsat!
Ak! end kunde der dages et Gry af denne Nat,
hvis Omsigt og Skaansel I havde os beviist.
For Gud være det klaget — nu er alt Haab forliist!

Bølvise.

Ædelig Herre Konge! behager det jer alt
at fuldbyrde Straffen, Hagbard tilfaldt.

Bilvise.

I drage jer til Minde: han har med egen Fare
reddet jert Liv paa Jagten og monne nys det spare,
da I ham væbnet mødte — hvad Alle her jo saae —
ellers vilde han næppe som fangen Mand staa.
Jeg mener, saadan Udfærd bør holdes ham til Gode.

Gyrithe.

At ikke Guds Salvede han nedhug for Fode,
det skulde vel belønnes!

Sigvard.

Før ham i Taarnet hen,
at afvente sin Skæbne. Den Sag bør vejes end.
Meget jeg ønsked ugjort. Dog er en Brøde svar
begaaet her og vorden os Alle aabenbar;
fordi maa Retfærd tale, som bærer Sværd paa Skød.
Gud lære mig det Bedste!

(Han vender sig for at gaa. Signe omfavner Hagbard, hvis Bortførelse Bølvise paaskynder. Torden og Lyn, Uvejret bryder løs.)

Gudrun

(der under det Foregaaende har fjærnet sig, paa Svalen).

Erik! min Erik! død! —

(kaster sig over Liget.)

(Tæppet falder.)

Fjerde Handling.

Scenen som i Første Handling. — Nat. Maanen staar lavt paa Himlen over Signes Bur. — Paa Galgebakken — tilhøjre — ser man Skikkelser røre sig. En Lygte kaster sit Lys paa en Knægt, der graver. Man hører under det følgende Lyd af Spadestik, Øksehug og Hamren deroppefra, samt utydelige Stemmer.

Første Optrin.

Mester Gram og Gyrithe ved Indgangen til Taarnet, siden Bølvise.

Gyrithe.

Hvilken Snak! hvor kan jeg vide, hvad I har i eders Have, Mester?

Mester Gram.

Jo, hør nu blot! Det Træ, der hurtigst bærer Frugt, og det den kosteligste, som nogensinde har hængt paa en Gren —? he! —

Gyrithe.

Det er idel tom Snak. Den bedste Frugt er det Æble, som Bolvise fik fra sit Søskendebarn, der er Kejseren hans Gartner i Spyre, men den Abild bærer først efter ti Aar.

Mester Gram.

Ha, ha! Nej, lille Frue, — det er: — Hagbards Galge.

(Bolvise træder ud af Taarnet.)

Gyrithe (til Mester Gram).

I er en Gæk, er I! (Til Bolvise.) Naa, hvad sagde han til en naadig Dom?

Bølvise.

Den gjorde ham ikke just veltalende, og han fortrak ikke en Mine, hverken til det ene eller til det andet.

Gyrithe.

Naar han først kommer ud og faar Galgen at se, saa skal han nok knække over i Haserne.

Mester Gram.

Ja, grumme græsselig kommer den min Tro til at se ud.

Bølvise.

Jeg tør sige, den faar et kunstfærdigt Snit. Men har I nu ogsaa holdt jer min Tegning efterrettelig?

Mester Gram.

Jeg skulde tro det, Herr Bygmester! Men Dragehovedet maatte vi save af Tagskægget paa Signes Bur, for der var ikke Tid til at skære et nyt.

Bølvise.

Blot det holder!

Gyrithe.

Lad det knække med ham, som Grenen med Judas! og Jorden aabne sig, at han kan fare til Helved med Strikken om Halsen og Smaadjævlene trække om med ham, som med en skabet Hund!

Mester Gram.

Nej tøv lidt, Mo'erlil! der træder J, min Tro, Haandteringen for nær! — Ved vor gode Skytspatron Sanctus Martinus! der skal Ingen sige mig paa, at jeg sender Folk lukt til Helved, ret som en galen Krigsmand, der ikke giver en Synder Tid til at bede et Pater noster, før han render ham sit Spær tvert igennem Livet. Det er et sandt Ord, at naar man velberettet dør for Mestermandens Haand, da er det saa dejlig og bekvem en Ende, som nogen Moersjæl kan ønske sig; for hvis der bliver knebet med Tænger, saa trækkes det fra i Skærsilden, at det mer er vundet end tabt, Mo'erlil, — og Sværd og Strikke vil jeg ikke tale om, det gaar jo saa

fort som en Nysning, og Vorherre selv siger „Prosit". Kom derfor ikke og snak til mig om at fare til Helved ligervis som Judas, der blev hængt af sig selv, ikke af en beskikket Skarprettere, ej heller udi en Galge, saa at kalde — —

Gyrithe.

Ja, ja, Mester! Godt Ord igen! Det var jo ikke sagt til Forsmædelse!

Bølvise.

Og Guldringen, som Rebet skal løbe i?

Mester Gram.

Den har jeg her, lige fra Kongens Skatkammer . . . Uf ja, saadan en Pomp og Højtidelighed! Men mest glæder det mig dog, at vi skal rette ham oppe paa den gamle Bakke. Det drømte jeg ikke om imorges, da jeg var ved at flytte al Ting bort, og han netop kom ud der af Krattet og bød mig sin Morgenhilsen.

Gyrithe.

Tag nu bedre imod ham næste Gang. Og saa husker I nok, Mester, at I skaffer mig hans venstre Haands Lillefinger. Der er ikke noget saa godt mod det onde Øje.

Mester Gram.

I skal faa den, lille Frue, for I veed nok, jeg har altid haft et godt Øje til jer — hvad? hi, hi!

(Bølvise og Gyrithe ud. — Mester Gram raaber op til Knægtene.)

Hej, Knægte: syv Fod ned og ikke en Tomme mindre, hvis I ikke vil stryges til Kag . . . Har I Stiger — de maa være dobbelt saa lange som ellers?

En Knægt.

Ja, hvor Fanden faar vi slig en Jakobs-Stige fra?

En anden Knægt.

Hvorfor kan de ikke hænge ham som en anden Kristen et Par Alen over Guds grønne Jord?

Mester Gram.

Saa løb da til Byen En af jer: der findes vel et Par, ellers maa I spigre dem sammen.

(Gaar op paa Bakken, hvor man endnu i nogen Tid hører hans Stemme.)

Andet Optrin.

Vilvise og Signe komme fra Rosenlunden.

Vilvise.

Her, — Fyrstinde! her gaar Vejen til Taarnet.

Signe

Forfærdeligt!

Vilvise.

Hvorfor da dvæle derved?

Signe.

De haste med deres Arbejde.

Bilvise.

Snart vil de haste endnu mere med at bryde det ned.

Signe.

Bilvise! I har ment det godt med os. Men jeg frygter, Hagbard samtykker ikke i et saadant Forslag.

Bilvise.

Frygter! Just derfor har jeg udvirket, at I kan tale med ham. Eders Bøn vil formaa ham dertil, om ellers hans Stolthed gaar saa vidt.

Signe.

Ak, jeg veed ej, om jeg frygter eller haaber det. Helst vilde jeg dø med ham.

Bilvise.

Hvad er det for Tanker! I skulle begge leve.

Signe.

Men ikke sammen . . . Og hvilket Liv! Det aabner sig for mig, — nej, det lukker sig! som en uendelig indestængt Gang; man øjner intet Lyspunkt, uden hvor den ender — langt, langt borte!

Bilvise.

Men dette Lys, min Datter! er Himlen. Til den skal I forberede jer i Klostrets Fred. Kendte I Livet, som jeg, vilde I finde eders Lod mindre sørgelig. I vil bede for hans Sjæl og vide, at han lever et berømmeligt Helteliv, tro mod den Konge, hvis haandgangne Mand han er bleven.

Signe.

Og om jeg hører, han har fundet en anden Viv! —

Bilvise.

Da vil I være bleven oplyst og vide, at i Paradis, hvor I mødes, tages der ej til Ægte.

Signe.

Saa meget desto værre! Det bliver ikke mit Paradis.

Bilvise.

Det er verdslige Tanker, som kun tilhøre eders unge Blod, Signe. I have forud egenraadig taget, hvad I skulde vente paa som en Gave af Gud; for Sligt bødes der længe med tungt Savn. Gud er mit Vidne, at jeg inderlig ønsker, Boden maatte ikke falde eder for haard, men blive jer til Fred og Fromme.

Signe (trykker hans Haand).

Jeg veed det, min Ven! —

Bilvise (til Vagten).

Kald Hagbard ud. Om han vil give sit kongelige Ord paa ikke at undfly, skulle Lænkerne fra nu af tages af ham.

(En af Vagten ind i Taarnet.)

Give Gud, at jeg maatte have Held med mit Ærind, at ikke denne vældige Helt skal ende saa ung med en forsmædelig Død ... Jeg vilde da kalde eder hid med et lettere Hjerte, Fyrstinde!

Signe.

Det takker jeg eder mest for, at I har udvirket os denne sidste Sammenkomst her paa Jorden, enten nu Livet skal adskille os, — eller — (idet hun gaar.) Døden forener os.

Bilvise.

Atter denne Tanke! jeg gruer for hvad der bevæger sig i denne Pige-Sjæl!

Tredie Optrin.

Bilvise, Hagbard træder ud af Taarnet. I det samme nærmer sig fra Rosenlunden et Ligtog. Forrest gaa Munke i sorte Kapper med Hætter, hvori kun Øjnene ere udskaarne, alle med lange Voxkjerter og syngende en latinsk Hymne. I Rader paa to og to følge en Snes Ligbaarer, paa hvilke de faldne Hirdmænd ligge i fuld Rustning med Skjoldene paa Brystet og Hænderne foldede derover; de bæres af Hirdmænd. Ved Siden af dem gaar de fleste af Signes Terner. Toget sluttes af syngende Hættemunke. — Efter at være naaet omtrent til Foden af Bakken, bevæger Toget sig tvers over Scenen tilvenstre ad en Vej, som bagom Taarnet fører henimod Kirken. — Medens Toget gaar forbi, blotter Bilvise sit Hoved og bøjer sig. Hagbard knæler ned, slaar Kors for sig og beder.

Hymne:

Hættebrødrene.

Cum sit omnis caro fænum,
et post fænum fiat cænum,
homo quid extolleris?
Cerne quid es quid et eris:
modo flos es, sed verteris
in favillam cineris.
Terram teris,
terram geris,
et in terram reverteris,
qui de terra fueris.

Ternerne.

Da spired de Blomster af Mulde,
og Gøgen kukked af Hjertens Lyst;
hver Bølge, der stivned af Kulde,
tog til under Bredden at rulle,
der jeg lagde min Bejle til mit Bryst.

Hættebrødrene.

Homo nascens cum mærore,
vitam ducens cum dolore
et cum metu moreris,
te memento moriturum
et post mortem hoc messurum,
qvod hic seminaveris.
Terram teris,
terram geris,
et in terram reverteris,
qui de terra fueris.

Ternerne.

Da visnede Haab, da fældedes Trøst,
mine Drømme som Løv nedfulde,

Latteren tav som Gøg i Høst,
og mit Liv blev goldt som en frossen Kyst,
der de lagde min Bejle under Mulde.

Hættebrødrene.

Terram teris,
terram geris,
et in terram reverteris,
qui de terra fueris.

Ternerne.

— der de lagde min Bejle under Mulde.

Fjerde Optrin.

Hagbard. Bilvise.

Bilvise (bedækker sig).

Et pax vobiscum!

Hagbard (rejser sig).

Elve Par!

Bilvise.

Ung Hagbard! veed I, hvem det var,
I hilste paa den sidste Vej
foroven Mulde?

Hagbard.

Det tænker jeg.

Bilvise.

I har dem Alle brat bortsendt
foruden Skrifte og Sacrament.

Hagbard.

Min brave Gubbe, tro mig eet:
Jeg er ej van at regne efter
og gaa i Rette med mine Kræfter: —
om det er Meget eller Lidt, —
hvad der er faldet, lad det ligge!
Men denne Gang jeg nægter ikke,
jeg ynked alle disse Mange,
at de blev sendte mig at fange —
og allermest fordi jeg saae
alle de Piger sørgende gaa.
Jeg bad dem gærne strax i Live, —
foruden ham, der vilde drive
med Signe Spot. — Vor Herre Christ
dem Fred i deres Grave give
og sin Opstandelse tilsidst!

Bilvise.

Nu ser J selv, hvad Skade stor
ved eder Konningen erfoer.
J slog ham end et værre Saar,
ja voldte ham slig Hjærtevee,
at i den ene Nat hans Haar,

der kun med høstligt Rim var stænket,
er blevet hvidt som Vintersne.
Trods Alt han har jer Livet skænket,
betragtende jer unge Alder
og kongelige Byrd; — dog saa,
at I til Fode hannem falder
og ham om Naade bede maa.

Hagbard.

Jeg skøtter, sandt at sige, ikke
stort om et Liv, som man maa tigge!
Men for den Urets Skyld, jeg har
forvoldet Signes gamle Fa'er,
jeg kunde vel saa vidt mig føje
mit Knæ for ham med Bøn at bøje.

Bilvise.

Jert Liv I da har reddet — men
førend I rejser jer igen
maa paa Kong Sigvards Sværd I sværge
at tjene ham med Vid og Værge
som Danerkongens haandgangne Mand.

Hagbard.

Haardere er det Kaar forſand!
Fangen Bjørn fanger ſkurvet Pels.
For den, der fødtes fri og frels,
er det elendig Tidsfordriv
ſin Ligemand at maatte tjene.
Men dog — for Signes Skyld, den væne,
jeg gør det, vorder hun min Viv.

Bilviſe.

Det kan ej ſke, det tør ej være.
Hun kan ej Haaret ſom Ungmø flette,
hun tør ej binde det op og ſætte
den Fruerhue paa med Ære.
Fordi da maa hun de Lokker ſkære
og i et Kloſter Sløret tage,
ſin Synd at ſone alle Dage
og ſkjule bag dets Mure Skammen,
ſom hun har paafort Skjoldungeſtammen,
i denne Nat, da Signelille
paagrebes — ak! ſom eders Frille.

Hagbard.

Det er det værste Kaar forvist.
Jeg under ej selv Herre Christ
min Signelil til Brud; — og ville
vi Ord og Tid ej længer spilde.
Jeg vil ej gaa i al den Elende;
i Galgen faar det dog hurtig Ende.

Bilvise.

Ak, Hagbard! I er ung og fus;
lad eder raade og overtale!
Livet det er saa stort et Hus
med mange Kamre, Lofte og Sale;
I finder jer end tilrette der,
skønt nu I synes, Skæbnen bød
jer alt, hvad der har højest Værd,
og Intet mer har i sit Skød
at lønne med. Det var fuldt-ilde,
gik saadan Heltekraft til Spilde,
saa ung og ved en Skændsels-Død!

Hagbard.

Der finder ej Skændsel i Døden Sted,
som ikke fra Livet slæbtes med.
Vel er det sandt, jeg heller gik
tilbunds iblandt de Bølger vaade,
end just tilvejrs paa denne Maade,
om ellers frit jeg Valget fik.
Dog har jeg ogsaa hørt det sige,
at Galgen er bedre Himmelstige
for brav Mands Sjæl, end en Skibsmast er
for en druknende Skælm. — Nu takker jeg jer,
at I med venligt Sind har søgt
at frelse En, hvis unge Kløgt
ej veed at skatte Gavens Værd.
Om I vil hilse min Hjærtenskær —

Bilvise.

Hun kommer, siig hende selv Farvel.
Maatte hun have større Held
end jeg og lade eder fatte
et bedre Raad! Guds Fred, min Søn!

Hagbard.

Han give eder evig Løn!
Fattig er fangen Mand paa Skatte.

(Bilvise gaar.)

Femte Optrin.

Hagbard, Signe.

Hagbard

(iler hende imøde og omfavner hende).

'Fattig? nej rig som Ingen! De Niflungers Skat
mod min er Kiselstene! i Rhinflodens Nat
dens Guldglans blev slukket; men selv af Dødens Elv
jeg vil med min opdukke; ej var jeg mer mig selv,
hvis den kunde mig røves, men at den ikke kan,
det føler jeg tilfulde, nu er Svenden bleven Mand.

Signe.

Ak, Hagbard! min Husbond!

Hagbard.

Det er jeg, Signelille!
Galge tiltrods og Kloster.

Signe.

Jeg vidste vel, du vilde
Benaadelsen forkaste paa slige Kaar.

Hagbard.

Jeg døde
glad ved de tyve Gange for dette ene Møde, —
og just i dette dør jeg. Naar jeg har sagt Farvel
til dig, mit Liv! hvad faa de da mer at slaa ihjel
med Pragt og Højtids-Fagter til Pøblens Skuelyst?
Lad dem mit Legem rette, — min Sjæl dør ved dit Bryst!

Signe.

Og dog er det saa bittert at tænke paa, hvad nu
beredes dig at lide.

Hagbard.

Jeg føler ikke Gru
derfor — ved Himlen! ingen. Kun eet ligger mig tungt
paa Sinde: du, min Elskte! dit Blod, friskt og ungt,
brusende op med Attraa mod Lyst, som just det smagte
til Pirring, ej til Mæthed; dit Sind, med Længsler vakte
fra sødt-anende Drømme til Godviljes Krav;
dit Hjærte fuldt af Ømhed, din Troskab — en Grav!
Dig maa jeg efterlade til Liv, som er ej Liv, —
goldt som en frossen Mose, hvor afblomstrede Siv
og tørre Rør hvisle.

Signe.

Dog leved jeg det gærne
tifold uslere, som trælbaaren Terne,
kunde jeg derved fri dig for Fangenskab og Død.
Jeg aad med Glædestaarer Modgangens bitre Brød,
naar jeg i Tanken fulgte din sollyse Vej,
og lykkelig dig vidste, skønt fjærn — — Nej, o nej!
hvad taler jeg og praler! skulde jeg ville Sligt,
ja ville det med Glæde? det var en Nonne ligt

og ikke mig! et Eneste jeg vil tidlig og sent: —
dig selv, — at af Hagbard mig Intet er forment
og mindst dine Kærtegn: — have dig ved min Side,
det vil jeg; alt Andet tvinges jeg til at lide,
og ak! snart det Værste, som nogen Mø har lidt,
næst vor hellige Frue.

Hagbard.

Havde du snart udstridt
som jeg! Dog ikke venter i Graven min jeg Ro.
Saa bittert vil du græde for den, du gav din Tro,
at vel jeg det fornemmer som Regn paa Kistens Laag;
med levret Blod den fyldes; ved Foden leger Snog
og Padde, — Græs og Roser staa ved mit Hovedgærd; —
det Første volder du græder, det Andet du har mig kær.
Da staar jeg op af Graven og lakker til dit Bur;
mig skal slet ikke standse selv viet Klostermur;
jeg banker paa og kalder trods alle Bedeklokker,
da ræddes ikke, Signe! om ogsaa disse Lokker
som vissent Græs er falmet og jordbleg min Kind, —
du stande op og lukke din Fæstemand ind.

Signe.

Nej, Hagbard! ret aldrig skal dette hændes! Før
den Levende skal mane Dødningen til sin Dør,
skal i din Død du kalde den Levende fra Livet
til fælles Grav og Hvile, — det Løfte er dig givet.

Hagbard.

Hvad vil du, Signelille!

Signe.

Halvt var jeg om din Brøde: —
vor Kærlighed; den dømmer nu mig med til Døde.
At fuldbyrde Dommen vel Sigvards Datter vover.
Ved alle Helgen! aarle i Morgengry, naar over
dit Dødstræ der kredser baade Valravn og Krage,
da skal den røde Hane sine Slagfjædre skage
over min Hal, det sværger jeg frit og uden Fals.

Hagbard.

Ha — Baaldød — Signe!

Signe.

Jeg snører om min Hals
mit Silkebaands-Bælte, naar mine Bure brænde;
saa monne Sigvards Datter lade Godvilje kende.

Hagbard.

Pige! du lover meget!

Signe.

Jeg sværger dig en Ed, —
paa den du vel tør lide, ej dyrere jeg veed;
saa fuldt som du i Aftes min Livs-Sødme nød,
skal Signe nu i Gryet lide din bitre Død!

Hagbard.

Nu, Hagbard! fik Livet og Døden lige Kaar,
da Signe er i begge, den hugprude Maar!
at Livets Skal er gylden, det skænker jeg dem gærne,
naar Dødens mørke Hylster rummer selvsamme Kærne.

Signe.

Fortrøst derpaa du Kække! naar dine Øjne briste,
min Død ser du lyse; det Syn bliver dit sidste
af denne Støvets Verden, det første af den næste,
et Baun, tændt ved Grænsen, naar vi skal sammen gæste
det mørke, ubekendte og rædsomme Rige,
Dog jeg har set i Drømme derind; først skal vi stige
igennem en forfærdelig, sortladen Sky,
da naae vi efter Rædsler den favre Himmelby. —
Kun veed jeg ikke rigtig, om ej vi maa en Stund
i Gravkamret ligge og sove Dødens Blund.
Men se, vi er jo sammen og hvile sødt dernede;
min Fader kær vil røres, han stiller let sin Vrede;
saa lader han os kaste en saare prægtig Høj
med stensat Kammer. Der trænger ingen Støj
til os fra oven Mulde. Og saa er der saa trygt:
for Indbrud og Fjender har vi slet ingen Frygt.

Af Maardskin er Lejet, og koldt er der ej heller
midtvinters, selv i Barfrost; det veed jeg fra vor Kælder,
hvor Frugterne jeg gemmer — min Ven! hvad mumler du?

Hagbard.

Et Oldkvad rinder mig ved dine Ord i Hu, —
om hine to, der genfødes, som de Gamle mene.
„Nu skjules Brude
bag Højens Stene" —

Ternernes Stemmer (i det Fjærne).

Der de lagde min Bejle under Mulde.

Høvedsmanden for Taarnvagten
(træder hen til dem).

Ung Hagbard!

Signe.

Hvad vil I?

Hovedsmanden.

Fristen er nu omme.
Det dages alt. I Taarnet venter jer den fromme
Barfoddermunk, for eder til Døden at berette.

Hagbard.

Gud veed, saa vel kan Sjælen trænge til Naadens Tvætte.
Men førend jeg for Præsten Skrifte gør og Bod,
du signe mig, min Signe! til hvad jeg gaar imod!

Signe.

Gud styrke dig, imedens den bitre Kalk du tømmer,
og skænke mig den Fasthed, en Kongedatter sømmer!
(Hagbard gaar ind i Taarnet. Signe følger ham med Blikket og bliver længe staaende ubevægelig.)

Sjete Optrin.

Signe, Ternerne komme tilbage. I den tiltagende Morgendæmring ser man paa Bakken den uhyre Galge blive hejset tilvejrs.

Knægtene (paa Bakken).

O høj! hiv op! o høj! — Hiv!

(Signe, der har staaet bortvendt og som bedøvet, vender sig pludselig; idet hun ser Galgen, udstøder hun et Skrig, og styrter om i Gudruns Arme, som hurtig iler til.)

Ternerne (flokke sig om hende).

Jesus! Maria! Fyrstinden her! —

Knægtene.

O høj! hiv o høj! — Nu staar han.

Mester Gram.

Driv

saa Pløggerne ned for at holde ham stiv.

(Man hører vedblivende Larm af Arbejdet paa Bakken.)

Signe.

Hvad er der hændet? hvo er mig nær?
Guldborg! Gudrun, min gode Pige, —
og liden Kirsten — er I her Alle?
Ja, nu mindes jeg vel, jeg lod eder kalde;
Jeg maatte eder Farvel dog sige.
Min Gudrun! du er mig kær som en Søster!
Vi har diet begge af samme Bryster
og leget sammen, før vi kunde gaa;
min vælske Rok udaf Filsben smaa
den giver jeg dig; jeg ønsker, at mindes
af dig ret ofte, og veed, du findes
ved Arbejdet bedst. — Du derimod,
liden Kirsten! er meenglad; du skal have
den gyldne Spange, — du veed, i Gave.
Guldborg — du er saa from og god: —
Bønnebogen, med Guld og Farver
og med Billeder i, efter mig du arver —
bed for min Sjæl —

Regisse.

Alle hellige Mænd,
hun taler i Vildelse!

Gudrun.

Hjærtensven,
Signelille, — vor Søster kær —!
I taler, som var I Døden nær.

Signe.

Hvem er jeg nærmere?

Første Terne.

Kom, Fyrstinde!
I skulde hjem og til Hvile gaa,
det er usundt herude, nu Dug driver paa.

Anden Terne.

Lidt Krydderviin vil vi skænke hende,
saa gaar det over.

Signe (rejser sig, ligesom vaagnende).

Men sig mig da —
hvad vil I herude? hvor kommer I fra?

Fjerde Terne.

Vi fulgte til Jord vore Fæstemænd.

Signe.

I begrov dem? hvad! og I leve end,
ville sove og spise?

Regisse.

Mon I tror,
vi kunne leve af Luft, for de ere i Jord!

Gudrun.

Gud veed! helst laa jeg i Eriks Grav!

Signe.

Min Gudrun! er du saa tro og brav
mod ham og dit Herskab, — følg med mig!

Gudrun.

Hvem skulde jeg følge, om eder ej?
Jeg gaar overalt, som I monne hue.

Signe (ser sig om blandt Ternerne).

Er I mig tro?

Ternerne.

Til Døden, Frue! —

Signe.

Vogt jer for at prale! Naar har man hørt,
at en Kvinde har Kvinder i Dødenført —
uden Skjoldmøer ene, der halvt vare Mænd?

Gudrun.

Hvad aldrig er spurgt, kan hændes end.

Signe.

Kunne Terner gøre een Gang, hvad Svende gøre tidt, — de med deres Herskab?

Regisse (frygtsom).

Hvad har I for?

Signe.

Ingen vil jeg true, Ingen vil jeg lokke,
Ingen kan min Beslutning rokke.
Følger mig Nogen, hun følge frit!
Ønsker Nogen Orlov af Tjeneste vor,
jeg giver den baade med Løn og i Naade.
Men skulde en Skalk sin Frue forraade,
Forbandelse følge hvert hendes Skridt!

Første Terne.

Tal! I har ingen Gyrithe mer
i jer Tjeneste, Signe! hvad der end sker.

Signe.

Velan! Naar Hagbard i Galgen hænges,
paa Bolstre af Ild vil Signe senges.
Selv stikker i Brand jeg Træ og Rør,
og kvalt i mit Belte med ham jeg dør.

Gudrun.

Kun ringe er jeg blandt eders Mø'r;
min Erik tjente sin Drot for Løn;
ej er vor Elskov værd at lignes
med Helled Hagbards og stolten Signes,
en Kongedatter og en Kongesøn. —
Men træde i Sporet vel den kan: —
Jeg dør med jer og med min Fæstemand.

Signe.

O Gudrun, Gudrun! trofaste Pige!
vel tør du kalde dig Signes Lige.
I Livet og Døden fælles Øde!
Vi følges ad til saa favrt et Møde.

De fleste Terner
(idet de klynge sig sammen om Signe og Gudrun).

Vi følges Alle! hvo vilde svige?
Vi dø med jer og med vore Fæstemænd.

Signe.

Ja kom, og følg mig til Højenlofte!
Flittige saae det os sammen ofte,
men aldrig saa aarle ved Værket end.
Vi vil karte Uld — men med Luer blaa,
vi vil væve i Lad — men med Flammer røde;
vi vil gøre det Sidste, vi formaa:
vi vil arbejde os selv til døde.
Bi! man maa tænke paa Alt, I Kære!
Forleden monne vi til Skrifte være;
men hvad der siden har fundet Sted
af Synder, det maa vi tage med —

Gud bedre! min er nok tung og svar.
Men bliver der draget fra, hvad vi Alle har
af Kummer lidt i den ene Nat,
os Byrden slet ikke overlæsser; —
og Alt hvad jeg ejer af Løsøre-Skat
skal bruges til lutter Sjælemesser.
O, tro mig, Døden er ej saa bitter,
naar Livets Pragt er os idel Flitter;
naar Livsens Lyst er os dødelig led,
da rummer Døden Livsalighed.
Jeg gør eder fri som ædle Jomfruer,
eders Slægt hverken Nød eller Trældom truer!
Jeg vil eder tjene paa den sidste Vej,
som var I Fyrstinder og Terne jeg: —
saa stærk jeg skænker eder Vin og Mjød,
I mærke slet intet den bitre Død.

Regisse.

Heller er jeg Terne alle mine Aar
end Herskerinde paa disse Kaar.
Min Hans var altid paa Traaden løs,
jeg finder vel nok en bedre Knøs
og blødere Seng end den kolde Grav.
Jeg tager den Orlov, nys I gav.

Signe.

Eder dadler jeg ikke. Gaa med Gud!
Bring siden min Fader Hilsen og Bud;
han er eder skyldig Løn og Gave.
Saa lade han hver af os begrave
hos Vennen sin, — Lemmer ved Lemmer —
Kom! Tiden iler — se Morgenrøden!

(vender sig.)

Og at ej han de Sjælemesser glemmer,
vi have dem Alle haardt fornøden.

(Gaar med de fleste Terner ad Buret til. Regisse med et Par Andre gaa bort til den modsatte Side.)

Femte Handling.

Scenen uforandret.

Første Optrin.

Bødlen og hans Knægte paa Galgebakken. Borger og Bønder, Mænd og Kvinder og Børn opfylde Scenen.

En Knægt (kommer op ad Bakken).

Her er Stigerne, Mester!

En anden Knægt.

Og et Reb, der er saa langt som den store Søslange.

Mester Gram.

Godt saa! Træet er plantet, lad os saa faa Donen lavet. Galgen-Fuglen bliver snart sluppet ud af Buret derhenne.

En Dreng.

Længe leve Mester Gram!

Flere.

Halsestrækkeren leve!

Mester Gram.

Saalænge at jeg volder, I ikke kommer til at leve længer, I Kæltringeunger! (Sparker til Stigen.) Hvad er det for Sprinkelværk, I har bragt mig der? Til Vejrs med dig, tykke Ole! holder Spilerne under din Kødmasse, kan de vel ogsaa bære mig.

(En af Knægtene klatrer op ad Stigen og trækker Rebet igennem Ringen.)

Mester Gram
(drikkende af en Kække, til Mestersvenden).

Skaal, Jesper! Det har været en brydsom Nat.

Svenden.

Skal det være paa et fornøjeligt og indbringende Dagværk? Mester! (drikker.)

Mester Gram.

Og nok en, for den gamle Bakke. (drikker igen.)

En Kælling.

„Det tror jeg," sagde Fanden, da drak Bødlen Rakkeren til.

(Drengene le og huje.)

Mester Gram (vender sig).

Aa, tag og lang mig den Dreng herop, at vi kan prøve, om Løkken glider rigtig i Løbeknuden.

Kællingen.

Pas han fine Sager og skræm ikke ordentlige Folks Børn.

Mester Gram.

Ordentlige Folk! Jeg skal endnu opleve den Morgen, da jeg giver dig en sveden Bag, du Hex! Har du ikke forgjort min højre Arm med Hold, fordi jeg rettede gale Une, som var i Ledtog med dig?

Andet Optrin.

De Forrige. Borgeren (Vaabensmeden, Mester Knud), Bonden og den gamle Kone komme ind i Forgrunden. Senere Hirdmænd.

Bonden.

Kan I nu se, Mo'erlil, at det bliver til Alvor?

Konen.

Ja, da er det ellers bestemt, at Kongens Raad Bilvise var ved Taarnet og talte med Hagbard, og hvad han sagde, veed jeg ikke saa lige, men min Søn, som stod Vagt, sagde at det var Benaadningen. Det sagde Jørgen, for min Svend har han slaaet ihjel for Buret, det Ubæst.

Bonden.

Det var ogsaa Bilvise, der talte godt for ham, da vi havde taget ham.

Borgeren.

Gid han havde slugt sin Tunge, den graaskæggede Tysker!

Konen.

Amen! ellers er han nok ikke en Tysker, men en Islænder.

Bonden.

En af Landsfens Børn er han allen Stund lige saa lidt som Nordbaggen; derfor har de slaaet sig sammen, skal jeg sige jer.

Borgeren.

Synd og Skam var det, om han slap fra det. Han har skilt mig af med saa gæv en Maag —

Konen.

Som nogensinde har friet til en Smeddedatter.

Borgeren.

Naa, — min Guldborg stod højt nok anskreven hos Jomfru Signe, hun var intet Stodderparti. Stakkels Tøs! ved Begravelsen saae hun ud, som om hun aldrig skulde se ud af sine Øjne mer.

Bonden.

Jøsses! slog han ogsaa saadan en fornem Høvedsmand ned? Ja, den Karl ser ikke sit Sværd til Ende.

Borgeren.

Sværd — siger han? Havde den Galning slaaet med et kristent Sværd, saa skulde han have faaet at mærke, hvordan Mester Knud Erikssen smedder sine Plader, saa at Glavindet havde vendt sig i Hjaltet; nej, men han hug jo med den her fæle Sengestolpe, ligervis som Goliat med Asnets Kæbeben, og det saa hedningagtig og udanisk, at Hjelmens Pandering slog Skallen ind paa den ene Side, — men der var ikke saa meget som kommet en Bule i Jærnet, det tog jeg Vidner paa.

Bonden.

Ja, I skal se, han slipper endda, — det er ikke saadan at hænge en Kongesøn!

Borgeren.

Fordi han har dræbt Landets Børn, derfor slap han nok alligevel, men der er det med Kongens Datter.

Konen.

Netop derfor — Fa'erlil! I skal se, de klapper dem sammen.

Bonden.

Det var kanske ogsaa det Rimeligste.

Konen.

Og saa kan det endnu ske, han bliver Konge over os Alle sammen.

Bonden.

Ja, lad os derfor bare ikke true og raabe, naar de føre ham forbi . . . Ellers maa det jo være godt for Haandværket, Mester Knud, — for de blev jo alle begravede i fuld Rustning, og Hullerne maa da stoppes, som Mutter siger —

Hirdmænd (trænge Mængden tilbage).

Bort her fra Retterstedet!

Borgeren.

Vi har været med til at fange ham og vil ogsaa se ham hængt.

En Hirdmand.

Han bliver hængt højt nok, til at Alle kan se ham.

Bonden.

Der kan I høre!

Hirdmanden.

Afsted med jer!

Borgeren.

Ja, ja! — Hm, man mærker, man har ikke længer Høvedsmanden til Maag.

Konen.

Jøsses! nu ringer de med Armesynder-Klokken.

(Alle trænges tilbage hinsides Bakken, saa at hele Forgrunden er ryddet. Borgeren, Bonden og Konen blive staaende i første Række, hvor man ser dem meget ivrig agte paa Alt, hvad der kunde være Tegn enten paa Udførelsen af Dommen eller Benaadning, idet de puffe til hinanden, hviske sammen osv. — Kirkeklokken ringer fra nu af uafbrudt.)

Tredie Optrin.

De Forrige. Kong Sigvard, Bilvise, Bølvise og Gyrithe komme ind i Forgrunden fra højre.

Bølvise (ser sig tilfreds om).

Alt rede!

Sigvard.

Usſen kom vi hid
igaar paa denne ſamme Tid! —

Bølviſe.

Dog Gud har afvendt denne Fare.

Gyrithe.

Hans Haand vil naadigen bevare
vor fromme Drot i hver en Sag!

Sigvard (ſer mørkt paa dem).

Den hviler tungt paa mig i Dag!
(til Bilviſe.)
Mener I ej, at Dødens Gru,
ſom han maa ſtirre nu i Øjet,
kan have Svendens Stolthed bøjet,
ſaa at han modtog redebon
vor Naades hjælpſom rakte Haand,
hvad ſandelig han kan med Ære?

Bilvise.

Forvist kun paa det ene Kaar,
som jeg har sagt.

Sigvard.

Det tør ej være.
(til Gyrithe.)
Har I ej seet min Datter, Frue?

Gyrithe.

Signe gik til sin Højloftsstue
med Ternerne. Som Galgen staar,
har de jo der det hele Skue,
skønt ganske vist paa Afstand kun.

Sigvard.

Just saa! i Sjælens inderste Grund
vil dette Syn da ryste hende;
da vende alle hendes Tanker
sig gysende fra dette Minde
om syndig Lyst og verdsligt Savn,

saa lettere de kaste Anker
paa Fromheds Grund i Klostrets Havn.
Det give Gud misfundeligt!
Herr Bølvise, gør eders Pligt!
(Bølvise gaar ind i Taarnet.)

Gyrithe.

Herre Konge! jeg har her medbragt
et Horn, fyldt med den bedste Vin,
min Husbond faar paa Fad fra Rhin;
selv Døende den vel kan fryde.
Tillader I, er det min Agt
Misdæderen en Drik at byde,
der kan ham Mod og Styrke yde.

Sigvard.

Det har I kristelig betænkt,
og dertil giver jeg mit Minde.
(Til Bilvise.)
Førend den Arme bliver hængt,

jeg tilstaar gærne ham en Bøn,
om han har Noget end paa Sinde.

(Han gaar med Bilvise hen til sin Stol, der er stillet midt paa Scenen, tæt ved Balken. Gyrithe gaar med Drikkehornet i Haanden hen til Taarnet.)

Fjerde Optrin.

De Forrige. Bølvise og Hagbard træde ud af Taarnet. Han har over den gule Silkesærk en Skarlagenskaabe. En Præst med Crucifixet gaar foran ham.

Gyrithe (byder ham Hornet).

Hil være dig, Hagbard! Kongens Søn!
min Afskedsdrik skal den Rejsende fromme,
at du kan drukken til Herberg komme;
for om et Lidet har Galgens Pæl
annammet din Krop, og Helved din Sjæl.

Hagbard
(idet han kaster Hornet for hendes Fødder, opfarende, men snart besindende sig).

Ihvor jeg kommer hen, — det bad jeg gærne,
aldrig at møde dig, du argeste Terne!

Vel har jeg nu tilgivet Fjenderne mine,
og jeg tør ikke ønske dig Helvedes Pine.
Men mange Rum er i Englevist,
gid fjærnt fra hinanden vi bænkes hist!

(Hagbard gaar videre. Midt paa Scenen mødes han af Bødlen og hans Knægte.)

Bølvise.

Til jer, Gram Knuds Søn, Mestermand
for Jarledømmets By og Land,
er denne Synder overgivet,
at J skal bringe ham fra Livet
til Døden, ved at hænge ham
i Galgen — hannem til Straf og Skam,
Andre til Lære, Gud til Ære,
fra hvem al Ret paa Jorden kom.
Dette er Kongens naadige Dom.

Mester Gram.

Før nu jeg lægger Haand paa eder,
i Christi Navn jeg mindelig beder,

at ej til mig I bærer Nag,
for hvad jeg gør i denne Sag
efter mit Embeds Pligt og Krav.

Hagbard.

Gør det kun kort og fyndig af.

Bilvise (træder frem).

I Kongens Navn! ung Hagbard, hør!
Har du et Ønske, før du dør,
saa siig kun frem! Hos Landets Fader
du finder villig nu Gehør.

Hagbard
(betænker sig en Stund, — ser over mod Signes Bur, smiler sælsomt).

Et Ønske kun endnu jeg veed:
at jeg maa dø med Værdighed,
ulastelig i Færd og Lader.

Intet har pint mig mer ilive,
end om jeg kunde til Latter blive,
og allermest i Dødens Stund.
Jeg har mig mærket mangelund,
hvorledes klædeligst man bider
i Græsset, paa en Skibsmast rider
tilbunds, og mellem Flammer senges.
Men ingensinde har jeg tænkt,
jeg skulde ynkelig blive hængt,
ej heller saae jeg Nogen hænges.
Fordi er min Begæring denne: —
lad En af disse Ungersvende
axle min Kaabe, skarlagenrød,
og lide skrømtevis den Død,
der venter mig; gør Kaaben fast
i Løkken, lad den svæve frit,
at jeg kan finde ud det rette,
det sømmeligste Foldekast,
saa ej man ser mine første Skridt
i Luften som Fugl i en Vone spjætte.

Bilvise.

En sælsom Bøn!

Sigvard.

Man føje ham!

Mester Gram.

Man gør Fanden ej! faa Last og Skam,
om I til slige Narrestreger
kan bruge gamle Mester Gram!
Tror I, at man med Galgen leger?

Sigvard.

At ej man gør, skal overvættes
du sande, om du lystrer ej!
Da gaar du forud selv den Vej,
og det for Alvor.

Mester Gram.

Jesper! kom —
tag denne dumme Kaabe om,
og skab dig, som du skulde rettes.

(Hagbard løsner sin Kaabe, som Mestersvenden tager paa. Denne bliver derefter tilsyneladende bunden af Bødlen og en Knægt og ført op paa

Bakken. Præsten gaar foran med Krucifixet, som Svenden kysser ved Foden af Galgen, hvorefter han synes at bede en kort Bøn. Bødlen gør Løkken fast ved det Øverste af Kaaben og derpaa stige samtidig Bødlen og Mestersvenden op hver ad sin Stige. Paa et Tegn af Kongen lader Bødlen Strikken med Kaaben svinge ud i Luften, medens Svenden hurtig klatrer over paa den anden Stige, saa at den ene staar tom. Kirkeklokken holder op at ringe.)

Hagbard

(i Forgrunden for sig, samtidig med at Svenden bindes og føres op).

Om hun sit Ord, sine Eder brød?
Velkommen da som Trøster, Død!
Nej, hun er tro til Døden! — vær
i hendes Spor da dobbelt kær!
Dog, — svegen hun i Døden gaar;
naar nu jeg ej paa Tærsklen staar
med udstrakt Haand, men hun maa se
tilbage efter Hagbard — Ve!
Tilgiver hun, at i mit Sind
sig hæslig Mistro listed ind?
Nej, ingen Tvivl! til Sjælens Bund
er Længsel og Fortrøstning kun.
Men jeg vil se vort Forbund fælde
i Støvet disse Støvets Trælle,
at jeg kan Signe Sejren melde!

(Han betragter Kaabens Ophængning. Pause.)

Bølvise
(træder hen til ham og berører hans Skulder).

Nu, Hagbard!

Hagbard.

Lad mig lidet end
ud i den skønne Verden skue.
(Sigvard nikker.)

Bølvise.

Den Løven vil kun lidet due.
(træder tilbage.)

Gyrithe.

Snart skal vi se ham skælve, Den.
(De blive staaende yderst tilhøjre, et Par Skridt længer tilbage end Hagbard. Denne staar alene midterst i Forgrunden. Alles Opmærksomhed er henvendt paa ham, saa at Ingen ser ud mod Baggrunden.)

Hagbard.

O Jord, som nu min unge Fod
skal støde fra sig! ond og god
gror Skæbnesæden paa din Ager,
som du er selv halvt ful, halvt fager,
snart frodig frisk, snart gold og ru!
Jeg smagte Alt og plukker nu
det Ypperste af Sødt og Surt
forenet i den samme Urt,
der lig Alrunen gror i Læ
af Galgens gyselige Træ
og dier ved dets Rod en Saft
med sælsom mægtig Galder-Kraft: —
en Lyst, der lægger mig i Grav, —
en Kvide til at leve af, —
min Elsktes Død, min Elskovs Liv, —
ov denne Trolddoms stærke Bliv!
Og du, o Himmel, luftblaa Skjul
for Stjærner og for Glorie-Hjul,
der aabner snart de gyldne Fløje
paa vid Gab for mit Aande-Øje!
lad dine fjærne Dybder tømme
al Lysets Væld i blanke Strømme,
at ej din Glans af Straale-Neg,
der møder mig, skal synes bleg

mod den, som just det brustne Blik
fra Signes Bur til Afsked fik.

(En let Røg hvirvler op over Signes Bur og bliver hurtig stærkere.)

Gyrithe.

Hans Tanke er mellem Jord og Himmel,
hvor snart han selv vil blive svimmel.

Bolvise.

Hvor sælsomt nu han stirrer atter!

Gyrithe.

Angsten stiger, den gør ham vild.

Hagbard.

O Elskov! Jords og Himmels Datter,
hvis Sjæl er Lys, hvis Legem Ild

med Kød og Blod til Klædemon!
Jeg ser alt, hvor din Flammehaand
flænger det dunkle Slør isønder,
som skjuler dine sidste Ynder!
Snart staar du nøgen, kæmpestor
oprejst imellem Himmel og Jord,
blændende Himlen med din Isse,
brændende Jorden med din Saal,
til selv du synker hen som disse,
fortæret af dit eget Baal!
Jord, Himmel, Elskov selv, — forgaa!
Troskab er Alt, den skal bestaa.
Selv Dødens Gift bli'er i dens Mund
en Lægedom, der gør den sund
for evig. — Nu, o Dødstræ! ryst
din tørre Stamme, og forund
mig Frugten af din bedste Høst!

Bølvise.

Bad han til Djævlen eller Gud?

Gyrithe.

Dødsangsten slaar i Vanvid ud.

Hagbard (med jublende Trods).

Kong Sigvard! jeg er rede, — ja
begærlig er jeg, ved vor Frue!

(Han løber op paa Bakken, hvor Mester Gram griber ham og binder ham med Mestersvendens Hjælp. Bakkerknægtene fire Kaaben ned, løsne den og hænge den om Hagbard. Mester Gram lægger ham Løkken om Halsen.)

En Hirdmand (paa Højen, peger ud).

Se hist! Røgen! hvor driver den fra?

Stemmer (rundt om).

Gnister! hør, de blæse i Lur.
Kongsgaarden brænder — det er Signes Bur —
se, det staar alt i lysen Lue.

Sigvard (er sprunget op).

Signe! redder hende! Armeste Viv!
(kaster sin Stav).
Naade for Hagbard, hæng ham ikke.

(Bødlen og hans Svende trække Hagbard tilbage, der alt har Foden paa Stigen. Mange Folk, anførte af Vaabensmedden, styrte henimod Buret, hvorfra Gnister hvirvle op og Flammer slaa tilvejrs. Kirkeklokken klemter.)

Hagbard
(idet Mester Gram skærer hans Baand over).

Havde jeg nu titusind Liv,
jeg vilde ikke eet af dem tigge!

(Han river Sværdet af Skeden paa en Hirdmand, gennemborer sig, og styrter midt paa Højens Skraaning.)

Sigvard.

Ve! du maa redde ham, Bilvise!

Bilvise (iler hen til Hagbard).

Aldrig vilde hellere min Kunst jeg vise.

Hagbard.

Baade Kunst og Visdom er nu for sen.
Odden haver gjort mit Hjerte Meen;
Æggen den haver mit Hjerte kryst —
brænder Alverden? — hvor lyst — lyst! —

Sigvard.

Og kan jeg ikke redde, straffe jeg kan!
(peger paa Bølvise og Gyrithe.)
Griber mig denne onde Mand
og hans Hex af en Kvind! ved træske Raad
have de mig drevet til saa arg en Daad.
Kaster dem dybt i det faste Taarn.
(Bølvise gg Gyrithe gribes og føres ind i Taarnet.)

Bilvise (bøjet over Hagbard).

Ak, han har Ret! her maa Kunsten vige.

Sigvard (gaar hen til dem).

Havde jeg det vidst tilforn,
at Elskov kunde være saa stærk, —
ikke for al Danmarks Rige,
havde jeg gjort det Værk.

Et Bud (kommer).

Ak, Herre Kong Sigvard! det er stor Nød
at melde: Hjælpen er hist forgæves.

Knap kunde vi komme nær, saa stærk er Heden.
Loftet for oven og Trappen for neden,
de er af Flammerne tæt omspændt,
det kobberne Tag som Spaaner hæves,
Alt flyver i Gnister og synker i Glød. —
Eders Datter har voldet selv sin Død, —
hun har med sine Møer sig indebrændt.

Hagbard
(der har lyttet, hævende sig lidt).

Mig skal Ingen beklage mer
og kalde mine Kaar ublide,
imen jeg ejer saa tro en Brud,
vilde hvile ved død Mands Side, —
og hendes Lige den veed jeg ej! —

(dør.)

Sigvard
(støttende sig paa Bilvises Arm.)

Havde jeg det tilforn vidst — —!

